

परिच्छेद - १

१.१ परिचय:

योजनाबद्ध कार्यको प्रभावकारिता उच्च हुने सर्वमान्य मान्यतालाई आत्मसात गर्दै न्यायपालिकाले पनि आफ्नो कामकारवाही योजनाबद्ध रूपमा गर्ने गरेको छ। यसै सन्दर्भमा पहिलो रणनीतिक योजना (२०६१-२०६६) शुरु गरी न्यायपालिकाले योजनाबद्ध कामकारवाही तथा सुधारको थालनी गरी चुनौतीलाई अवसरको रूपमा प्रयोग गर्ने अठोट गरेको छ। फलस्वरूप २०६१ सालमा शुरु गरिएको न्यायपालिकाको रणनीतिक योजना २०६६ मा समाप्त भई २०६६ सालमा पुनः दोस्रो रणनीतिक योजना प्रारम्भ भयो। पहिलो रणनीतिक योजनाले शुरु गरेका काम कारवाहीका सबल तथा दुर्बल पक्षको पहिचान गरी २०६६ मा दोस्रो रणनीतिक योजनाको शुरुवात भयो। दुवै योजनाका अनुभवहरू समेटी न्यायपालिकाले तेस्रो पञ्चवर्षीय रणनीतिक योजना (२०७१/०७२—२०७५/०७६) समेत सम्पन्न भएकोमा यसै वर्षबाट विगतका योजनाका अनुभवहरू समेटी हाल न्यायपालिकाको चौथो पञ्चवर्षीय रणनीतिक योजना (२०७६/०७७—२०८०/०८१) कार्यान्वयनको शुरु अवस्थामा रहेको छ। यसै क्रममा दोस्रो पञ्चवर्षीय रणनीतिक योजनाको प्रथम वर्षदेखि नै यस भक्तपुर जिल्ला अदालतले निरन्तर रूपमा केन्द्रीय मूल योजना अन्तर्गत रही आफ्नो कार्ययोजना आफैं बनाइ कार्यान्वयन गरी आएको छ। कार्ययोजनाको कार्यान्वयन सम्बन्धमा उच्च अदालतमा चौमासिक रूपमा समिक्षा भई कार्यान्वयनमा देखिएका समस्या र सोको यथोचित समाधान समेत हुने गरेको छ। यसै क्रममा न्यायपालिकाको केन्द्रीय योजनामा आधारित भई २०७६ श्रावणदेखि २०७७ आषाढ मसान्त सम्मका लागि यस अदालतबाट सम्पादन गरिने समग्र कृयाकलापहरूको कार्य योजना निर्माण समेतका कार्य गर्ने प्रयोजनार्थ यस अदालतको मिति २०७६/०४/०६ को पुर्ण बैठकबाट योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन समितिको अध्यक्षमा माननीय न्यायाधीश श्री माधवप्रसाद अधिकारीलाई तोकिएकोमा उक्त समितीको मिति २०७६/०४/०७ को निर्णयानुसार एक वार्षिक कार्ययोजना तर्जुमा समिती २०७६/०७७ निर्माण गरी विगतको योजनाको समिक्षा गर्दै कर्मचारी, कानून व्यवसायी लगायतका सरोकारवालाहरू समेतसँग आवश्यक छलफल एवं परामर्श गरी आगामी आ.व. २०७६/०७७ को लागि यस अदालतले प्रस्तुत कार्ययोजना तयार गरेको छ:-

१.२ योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन समिती २०७६/०७७:

न्यायपालिकाको रणनीतिक योजना अनुसार अदालतको वार्षिक कार्ययोजना तर्जुमा र कार्यान्वयन समेतको कार्य गर्न देहाय बमोजिमको योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन समिति निर्माण गरिएको छ।

माननीय जिल्ला न्यायाधीश श्री माधवप्रसाद अधिकारी	-अध्यक्ष
तहसिलदार(शाखा अधिकृत) श्री सदन अधिकारी	-सचिव
सेस्तेदार (उपसचिव) श्री घनेन्द्र अधिकारी	-सदस्य

प्रस्तुत कार्ययोजना तर्जुमा गर्नको लागि देहाय बमोजिमको समिति गठन गरिएको छ:-

माननीय जिल्ला न्यायाधीश श्री माधवप्रसाद अधिकारी	-अध्यक्ष
सेस्तेदार (उपसचिव) श्री घनेन्द्र अधिकारी	-सदस्य
तहसिलदार(शाखा अधिकृत) श्री सदन अधिकारी	-सदस्य
शाखा अधिकृत श्री वसन्त प्रसाद मैनाली	-सदस्य
नायव सुब्बा श्री छुनु श्रेष्ठ	-सदस्य
नायव सुब्बा श्री कुमार प्रसाद न्यौपाने	-सदस्य

१.३ जनशक्तिको विद्यमान अवस्था:

हाल यस भक्तपुर जिल्ला अदालतमा न्यायाधीश ५, रा.प. द्वितीय श्रेणीको सेस्तेदार १, रा.प. तृतीय श्रेणीको तहसिलदार १, रा.प. तृतीय श्रेणीको शाखा अधिकृत ५ समेत देहाय बमोजिमको ५९ जना कर्मचारीहरूको दरबन्दी रही कार्य सञ्चालन हुँदै आइरहेको अवस्था छ:

सि.न	पद	दरबन्दी	कार्यरत पुर्ति	काजमा गएको	काजमा आएको	करार	जम्मा पुर्ति	जम्मा कार्यरत	लो.से.आ. मागनुपर्ने
१.	सेस्तेदार (उपसचिव)	१	१	-	-	-	१	१	-
२.	तहसीलदार (शा.अ.)	१	१	-	-	-	१	१	-

३.	शा.अ.	५	५	-	-	-	५	५	-
४.	सु.प्र.अ.	-	-	-	-	१	-	१	-
५.	वै.अ.	-	-	-	-	१	-	१	-
६.	ना.सु.	१२	६	३	५	२	९	१३	३
७.	डिष्टा	१५	१२	१	३	१	१३	१६	२
८.	ता.डि.	१५	११	-	-	४	११	१५	४
९.	स.ले.पा.	१	१	-	-	-	१	१	-
१०.	क.अ.	१	-	-	-	१	-	१	१
११.	अमिन	१	-	-	१	-	-	१	१
१३.	ह.स.च.	१	१	-	-	-	१	१	-
१४.	का.स.	६	६	-	-	६	६	१२	-
१५.	सि.बु.वा.	-	-	-	१	-	-	१	-
	जम्मा	५९	४४	४	१०	१६	४८	७०	११

* (१) बजेट प्रयोजनको लागि करारबाट पूर्ति हुने

- कार्यालय सहयोगीको हकमा ६ जनाको दरबन्दी भएकोमा सो पूर्ति भएको र बजेट प्रयोजनबाट ६ जना नियुक्ति भइ जम्मा कार्यालय सहयोगी १२ जना भएको।

उल्लिखित दरबन्दी २०६१ सालको O & M को आधारमा तयार भएको र अदालतमा कार्यबोझको आधारमा न्यायाधीश संख्या बढेको तथा यही २०७५ साल भाद्र महिनादेखि मुलुकी अपराध संहिता, २०७४; मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४; फौजदारी कसूर (सजाय निर्धारण र कार्यान्वयन) ऐन, २०७४; मुलुकी देवानी संहिता, २०७४ तथा मुलुकी देवानी कार्यविधि संहिता, २०७४ समेत लागू भएको हुँदा थप कार्यबोझ बढेको तथा गत वार्षिक योजनामा अनुमान गरेभन्दा निकै नै मुद्दा संख्या बढेका कारण पनि सो अनुपातमा न्यायाधीश तथा कर्मचारीको दरबन्दी नबढेको अवस्था हुँदा अदालतको दैनिक काम कारवाहीमा कठिनाइ उत्पन्न भएको अवस्था हुँदा कार्यबोझको आधारमा न्यायाधीश तथा कर्मचारीको दरबन्दी थप गरी पूर्ति गरिनु अत्यावश्यक देखिन्छ।

१.४ अदालतको भौतिक अवस्था:

भक्तपुर जिल्ला अदालत साबिक भक्तपुर नगरपालिका वडा नं. १० स्थित भक्तपुर दरबार स्क्वायर क्षेत्रमा रहेकोमा हाल संसोधित वडा नं. ३ मा रहेको छ। यस जिल्ला अदालतको भवन करिब ३ रोपनी क्षेत्रफलमा फैलिएको छ। यो अदालत भवन वि.सं. २००६ सालमा निर्माण भइ सञ्चालनमा आएको अभिलेखबाट देखिन्छ। प्रारम्भमा १ जना न्यायाधीशको दरबन्दी रहेको यस जिल्ला अदालतमा हाल ५ जना जिल्ला न्यायाधीशहरूको दरबन्दी रहेको अवस्था छ। २ तल्ले अदालत भवन निकै पुरानो भै जीर्ण अवस्थामा रहेको हुनाले हरेक वर्ष मर्मत सम्भार गर्दै आएको अवस्था छ। हाल यस भवनमा सबै इजलास, च्याम्बर, सेप्टेदार कक्ष, तहसीलदार कक्ष र तहसील फाँट, तहसील जिन्सी स्टोर, म्याद तामेली फाँट अभिलेख फाँट, लेखा शाखा, बैठक कक्षसमेत रहेको छ। स्थानाभावले गर्दा बाल इजलास, मेलमिलाप केन्द्र, पुस्तकालय, साक्षी संरक्षण कक्ष, बाल पोषण कक्ष, वैतनिक कानून व्यवसायी कक्ष, पार्किङ तथा विश्राम स्थलको व्यवस्थापन गर्न सकिएको छैन। पुरानो भवनको पूर्व-दक्षिणतर्फ रहेको केही खाली जग्गामा ४ वर्ष पहिले मात्र ७ कोठाको Prefab¹ को टहरो निर्माण गरी सो भवनमा मुद्दा फाँट, प्रशासन फाँट तथा दायरी फाँटको कार्य सञ्चालन गरिएको छ। यस अदालतको नाममा नयाँ भवन निर्माणको लागि जग्गा खरिद गरिएको हुदाँ सो जग्गामा सुविधा सम्पन्न अदालत भवन निर्माण गर्ने प्रकृत्यामा नक्सा, डिजाइन भै, नक्सा पासको प्रकृत्यामा रहे पनि उक्त भवन निर्माणको कार्य थालनी भएको छैन।

१.५ अन्य साधन स्रोत:

यस भक्तपुर जिल्ला अदालतमा हाल कार्यालय प्रयोजनको लागि कार थान १ चालू अवस्थामा रहेको छ। हाल ३ वटा मोटरसाइकल सञ्चालनमा रहेका छन्, भने २ थान मोटरसाइकल अति पुरानो भएकोले प्रयोग विहीन छ। कम्प्युटर २९ थानमा २६ वटा चालु रहेको, १२ थान प्रिन्टर, ५ थान Scanner, डिस्प्ले टि.भी. ५ थान, फ्याक्स मेसिन १ थान, जेनेरेटर १ थान, फोटोकपी मेसिन १ थान, इ-हाजिरी मेसिन २ थान, प्रोजेक्टर १ थान र क्यामेरा थान १ रहेको छ। त्यस्तै सि.सि. टि.भी. क्यामरा २५ रहि चालु अवस्थामा रहेको र ५ वटा डिस्प्ले टि.भी. मार्फत अदालतको सम्पूर्ण कामकारवाहीको अनुगमन गर्ने गरी व्यवस्थापन गरिएको छ।

¹ Prefabricated material used for building construction

परिच्छेद - २

गत आ.व. २०७५/७६ को कार्य योजनाको समिक्षा

२.१ लगत फछ्यौट र बाँकीको विवरण:

कुल लगत	फछ्यौट	फछ्यौट प्रतिशत	बाँकी
४३५८	२४०३	५५.१४%	१९५५

आ.व. २०७५/७६ मा गत आ.व. बाट जिम्मेवारी सरी आएका १६१७ थान र नयाँ दर्ता अनुमान २२८५ गरी जम्मा ३९०२ लगत कायम हुने अनुमानका आधारमा जम्मा २५३७ थान मुद्दाको फछ्यौट (६५%) गर्ने प्रक्षेपण गरिएकोमा अनुमान गरिए भन्दा ४५६ थान बढी (२७४१ थान) मुद्दा दर्ता भएको र फछ्यौटतर्फ १३४ थान मुद्दा अनुमानभन्दा कम फछ्यौट (कुल लगतको ५५.१४% फछ्यौट) भएको अवस्था छ।

यस अदालतमा पाँच जना न्यायाधीशको दरवन्दी रहेको हुँदा आ.व ०७५/०७६ मा सोही अनुरूप न्यायाधीशगत मुद्दा बाँडफाँड गरी प्रत्येक न्यायाधीशको लागि ५०७ थान फछ्यौट लक्ष्य राखिएको थियो। पाँच न्यायाधीशको दरवन्दी भए तापनि सुरुवा भै आउने न्यायाधीश हाजिर हुनमा ढिलो हुने गरेको, एक जना न्यायाधिश उच्च अदालतमा बढुवा भै जानु भएको हुँदा मुद्दा फछ्यौट संख्यामा कमी हुनगई योजनाले लिएको लक्ष्य भन्दा कम प्रतिशत फछ्यौट हुन गएको हो।

२.२ न्यायाधीशगत लगत फछ्यौट र बाँकीको विवरण:

माननीय न्यायाधीश	लगत	लक्ष्य	फछ्यौट	बाँकी	२ वर्ष नाघेको	१८ महिना नाघेको	१ वर्ष नाघेको	१ वर्षभित्रको	फछ्यौट प्रतिशत	कैफियत
श्री जगतनारायण प्रधान	८१०		४८२	३२८	१६	१५	४८	२४९	५९.५०%	
श्री मातृकाप्रसाद मरासेनी	११०७		५५३	५५४	६	२५६	६६	२२६	४९.९५%	
श्री माधवप्रसाद अधिकारी	८९९		४५६	४४३	२४	१६	७७	३२६	५०.७२%	
डा. श्रीप्रकाश उप्रेती	७५२		४९६	२५६	५	२१	३२	१९८	६५.९६%	
श्री ईश्वर पराजुली	७९०		४१६	३७४	१४	२०	६५	२७५	५२.६६%	
जम्मा	४३५८		२४०३	१९५५	६५	३२८	२८८	१२७४	५५.१४%	

गत आर्थिक वर्षमा कुनै पनि मुद्दालाई दुई वर्ष नाघ्न नदिने लक्ष्यसाथ काम गरिएकोमा सो लक्ष्यमा सफलता प्राप्त हुन सकेन। कुल ४३५८ मुद्दा मध्ये २४०३ थान मुद्दा फछ्यौट भई १९५५ थान मुद्दा बाँकी रहेकामा १ वर्ष भित्रका १२७४ थान, १ वर्षदेखि १८ महिना भित्रका २८८ थान र १८ महिना नाघेका ३२८ थान र २ वर्ष नाघेका ६५ थान बाँकी रहेको अवस्था छ। माननीय न्यायाधीशहरू बहुवा भै जाने र सरुवा भै आउने क्रम जारी रहेको कारण गत आर्थिक वर्षमा लिइएको फछ्यौटको लक्ष्य पुरा गर्न नसकिएको अवस्था छ।

२.३ समयसारिणी पद्धति:

नमूनाको रूपमा समयसारिणी पद्धति लागु गरिएको जिल्लाहरूमध्ये यो जिल्ला अदालत पनि एक रहेको छ। कुनैपनि मुद्दालाई एकवर्ष नाघ्न नदिइ किनारा लगाउने र हरेक मुद्दाको कार्यविधि अनुमानयोग्य बनाउने उद्देश्यका साथ लागु गरिएको समयसारिणी पद्धति अनुसारनै मुद्दाको फछ्यौट गर्न नसकिएको भए पनि मुद्दाको काम कारबाही छिटो-छरितो किसिमले गर्न यो पद्धति प्रभावकारी बनेको छ।

२.४ निरन्तर सुनवाई:

साविक जिल्ला अदालत नियमावली, २०५२ को नियम २३ (ग) तथा हालको जिल्ला अदालत नियमावली २०७५ मा उल्लेख भए बमोजिमका अपहरण तथा शरीर बन्धक, घरेलु हिंसा, जबरजस्ती करणी, जीउ मास्ने बेच्ने, मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार, समेत मुद्दाहरूमा अभियोग लगाइएका सबै प्रतिवादीहरू उपस्थित भएको अवस्थामा निरन्तर सुनवाईका लागि आदेश गर्ने गरिएको छ। कार्ययोजना अवधिभरमा कुल १४० थान लगत भएकोमा ९१ थान फछ्यौट भई ४९ थान बाँकी रहेको अवस्था छ। यसमा फछ्यौटमध्ये १० दिनदेखि ३० दिनभित्र २३ थान, १ महिनादेखि २ महिनाभित्र ३२ थान र २ महिना नाघेर २० थान मुद्दाको फछ्यौट भएको अवस्था छ।

२.५ मेलमिलाप:

गत आ.व. मा जिम्मेवारी सरी आएका २८ थान र नयाँ मेलमिलापमा पठाइएका ७६९ थान गरी जम्मा ७९७ थान लगत रहेकोमा १९० थान सफल र ५५७ थान असफल देखिन्छ। साथै बाँकी मेलमिलाप प्रकृत्यामा चालु अवस्थामा रहेको संख्या ५० रहेको छ।

२.६ वार्षिक कार्ययोजना अनुसारको अन्य अतिरिक्त कार्यक्रमहरू:

यस अदालतले आ.व. २०७५/७६ मा विभिन्न कार्यक्रमहरू गर्ने लक्ष्य तय गरेको थियो। सो कार्यक्रममध्ये Meet the Judge कार्यक्रम १२ पटक गर्ने लक्ष्य रहेकोमा १२ पटक भएको अवस्था छ। न्यायिक बाह्य क्षेत्र पहुँच (Judicial Outreach) कार्यक्रम ३ पटक गर्ने लक्ष्य राखेकोमा ३ पटक सम्पन्न भएको छ। सो कार्यक्रम सकारात्मक र उत्साहजनक देखिएको छ। अदालतको कार्य प्रकृत्या, अदालतबाट सेवाग्राहीहरूलाई प्रदान गरिने सेवा सुविधाको बारेमा जानकारी गराउन तथा सेवाग्राहीहरूको अदालत प्रतिको गुनासाहरू अभिव्यक्त गर्ने र सो अनुसार सुधार गर्ने क्षेत्रहरू पहिल्याउन उक्त कार्यक्रम फलदायी रहेको पाइएको छ। उल्लिखित कार्यक्रमलाई यस आ.व. मा समेत निरन्तरता दिने योजना छ।

मुद्दा सुनुवाईमा ढिलाई हुनुको मुख्य कारकतत्वको रूपमा रहेको म्याद तामेलीको समस्या समाधानको लागि तामेलदार र वडाका पदाधिकारीविच अन्तर्क्रिया आवश्यक रहेकोले यस आ.व.

मा पनि तामेलदार र वडाका पदाधिकारीहरूको अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न थियो। उक्त कार्यक्रममा सहभागी वडा सचिवहरूले अदालतबाट प्राप्त म्यादहरू समयमानै तामेल गराउन तामेलदारहरूलाई आवश्यक पर्ने सहयोग गर्ने प्रतिवद्धता व्यक्त गरेको पाइयो।

अदालतबाट प्रदान गरिने सम्पूर्ण कार्यलाई छिटो-छरितो र प्रभावकारी बनाउन अदालतका सरोकारवालाहरूको भूमिका महत्वपूर्ण ठानिएको छ। यसै महत्वलाई बुझेर अदालतका सरोकारवालाहरूको सहभागिता रहने निकायहरूका पदाधिकारी एवं प्रतिनिधिहरूको सहभागिता गराइ यस आ.व. मा पनि ४ पटक जिल्ला न्याय क्षेत्र समन्वय समितिको बैठक गर्ने लक्ष्य रहेकोमा ४ पटक बैठकहरू सम्पन्न भएका छन्। अदालतलाई परेको समस्याहरूलाई समयमानै सम्बोधन हुनेगरी बैठकबाट प्रतिवद्धता व्यक्त गरी समयमानै सहयोगसमेत प्राप्त भएको अवस्था विद्यमान छ।

त्यसैगरी बार र सरकारी वकीलसँग ४ पटक, सञ्चारकर्मीसँग १ पटक तथा कर्मचारीहरूसँग पटक-पटक अन्तरक्रिया तथा बैठकहरू बसी अदालतको काम कारवाहीका सम्बन्धमा व्यापक छलफल गरिएको अवस्था छ। लगत फछ्यौट समितिको बैठक तथा विशेष अभियान दस्तासँगसमेत आवश्यकतानुसार पटक-पटक बैठक बसेको अवस्था छ। न्याय सम्पादन प्रकृयामा उल्लिखित बैठक तथा अन्तर्क्रियाहरू फलदायी रहेको महसुस गरिएको छ।

२.७ म्याद तामेली

गत आ.व. मा अड्डाको ३७३१ र बाहिरको अरौटे १८६२ गरी कुल जम्मा ५५९३ म्याद दर्ता भएकोमा ५४९० म्याद तामेल भई १०३ थान म्यादहरू बाँकी रहेको छ। म्याद बुझ्नेको मितिले १५ दिनभित्रै म्याद तामेल गर्ने प्रतिवद्धता व्यक्त गरिएको भएतापनि तामेलदार कर्मचारीको पद रिक्त भएका कारण र स्थानीय निकायको सीमा हेरफेरका कारण सम्बन्धित व्यक्ति फेला नपर्ने र साक्षी तथा रोहबरमा राखे व्यक्ति समेतको समस्याको कारणबाट लिइएको लक्ष्य अनुसार काम गर्न नसकिएको अवस्था छ।

२.८ अभिलेख:

यस अदालतमा विक्रम सम्वत् १९९० सालदेखिको मिसिल रहेको अवस्था छ। अभिलेखतर्फ अघिल्लो वर्षसम्मको कुल ४७,२३७ आ.व. २०७४/७५ को २,५१४ थान मिसिल भई जम्मा ४९,३९१ थान मिसिल दर्ता भएको देखिन्छ। सोमध्ये ३८,२६७ मुद्दाका मिसिलहरू कम्प्युटरमा Entry गरिसकिएको छ भने ११,१२४ थान मिसिलहरू Entry हुन बाँकी रहेको छ। त्यस्तै दराज बाहिर १८३० मिसिलहरू रहेका छन्। ४७,५६१ मिसिलहरू दराजमा व्यवस्थापन गरी राखिएको

छ। २०५७ सालभन्दा पछिका मिसिलहरु तथा कागजहरु सडाउन बाँकी रहेको अवस्था छ। गत आ व मा करिब ८०७ मिसिलका कागजात सडाउने कार्य भएको देखियो। यस आर्थिक वर्षमा मिसिलका कागजात सडाउने कार्यलाई थप प्रभावकारी रूपमा अगाडि बढाउने प्रयास गरिने छ।

२.९ फैसला लेखन:

फैसला लेखन कार्यलाई गत आ.व. मा प्रमुख प्राथमिकता दिइएको थियो। फैसला भएको मितिले २१ दिनभित्र पूर्णपाठ तयार गर्ने प्रयास गरिएको भए पनि सबै इजलासबाट आषाढ महिनामा केही बढी मुद्दा फैसला भएको अवस्था हुँदा आषाढ महिनामा भएको फैसलाको पूर्णपाठ समयमा तयार गर्न सकिएको अवस्था छैन। गत आ.व. मा जम्मा २४०३ थान फैसला लेखनको कार्य गर्नुपर्नेमा २२२० थान फैसला लेखन सम्पन्न भई १८३ थान फैसला लेखन बाँकी रहेको अवस्था छ।

२.१० फैसला कार्यान्वयन:

विषय	लगत	फर्छ्यौट	बाँकी	प्रतिशत
निवेदन	५०८	३४१	१६७	६७.१२%
कैद (वर्ष महिना दिन)	८०३/६/११	४४१/०/२०	३६२/५/२१	५४.८९%
जरिवाना रु.	३५,५५,९८,४३६	१०,००,२६,८९९	२५,५५,७१,५३७	२८.१३%

गत आ.व. मा फैसला कार्यान्वयनतर्फ ५०८ निवेदनको लगत रहेकोमा ३४१ (कुल लगतको ६७.१२%) फर्छ्यौट भई १६७ थान निवेदन बाँकी रहेको अवस्था छ। कैदतर्फ ८०३/६/११ लगत रहेकोमा ४४१/०/२० (कुल लगतको ५४.८९%) फर्छ्यौट भई ३६२/५/२१ बाँकी रहेको छ। जरिवानातर्फ रु.३५,५५,९८,४३६ लगत रहेकोमा रु.१०,००,२६,८९९ (कुल लगतको २८.१३%) फर्छ्यौट भई रु.२५,५५,७१,५३७ बाँकी रहेको अवस्था छ। २०६८ सालसम्मका लिलाम गर्न मिल्ने सामान लिलाम गरिएको छ।

२.११ गत आ.व. २०७५/७६ मा प्राप्त उपलब्धिहरुः

आ.व. २०७५/७६ मा देखिएका सकारात्मक उपलब्धिहरु निम्नानुसार छन्:-

- हेल्पडेस्क सेवा एवं सोधपुछ कक्ष प्रभावकारी रूपमा सञ्चालनमा रहेको।
- न्यायाधीशको प्रत्यक्ष सहभागितामा ३ पटक न्यायिक बाह्य पहुँच (Judicial Outreach) कार्यक्रम सञ्चालन गरी सरोकारवालाहरुको सकारात्मक प्रतिक्रिया प्राप्त भएको।
- सबै कर्मचारीलाई Computer लगायत संहिता सम्बन्धी तालिम दिइ सक्षम बनाउने प्रयत्न गरिएको।
- अदालत व्यवस्थापन र मुद्दा व्यवस्थापनमा प्रभावकारिता ल्याउने प्रयास गरिएको।
- भिडियो डिस्प्लेबाट सूचना प्रवाह गर्ने कार्य गरिएको।
- फैसला कार्यान्वयन र असुल तहसीलमा प्रभावकारिता देखिएको।
- पुस्तकालयलाई व्यवस्थित गर्ने प्रयास गरिएको।
- स्नेहदाता तथा माननीय जिल्ला न्यायाधीशबाट अदालतको सम्पूर्ण गतिविधिको अनुगमन सि.सि. टि.भी. बाट गर्ने गरिएको।
- भक्तपुर नगरपालिका साविक वडा नं. १ स्थित तुमचो-दुगुरे-चोखा जग्गा एकीकरण आयोजना अन्तरगतको नक्सा नं. १ छ-७ कि.नं. २१५ कायम तथा ऐ. नक्सा नं.१ छ ८ कि.नं. १९८ कायमसमेतको जम्मा ज.रो. ११-०-०-२.४० (५६००.८७ व.मी.) जग्गामा भवन निर्माणका लागि नक्शा पासको प्रक्रियामा रहेको।
- गत आ.व.मा महिला शौचालय र सुरक्षाकर्मीको लागि ड्रेस रुम निर्माणका साथै जग्गामा काँडेदारले घेर्ने कार्य सम्पन्न गरिएको।
- सूचना कक्षबाट सेवाग्राहीहरुलाई आवश्यक पर्ने सूचनाप्रवाह गर्नुकासाथै अदालतबाट TEMPLATE हरू निःशुल्क रूपमा वितरण गरी असहाय पक्षहरुलाई निवेदन भरिदिने लगायतको सेवा प्रदान नियमित गरिएको।
- गत आ.व को शुरुमा १०।११ महिनाका म्याद तामेली गर्न बाकी रहेकोमा यस आ.व.को अन्तमा आइ पुग्दा १५ दिनमा झार्ने काम गरिएको।
- अदालतको जिन्सी सामानको रेकर्डलाई अद्यावधिक र व्यवस्थित गर्ने कार्य गरिएको।
- अदालतबाट पठाइने पत्र तथा म्यादहरुलाई मेल मार्फत पठाउने कार्य गरिएको।

परिच्छेद - ३

परिदृश्य, परिलक्ष्य र मूल्यहरू

३.१ परिचय

सबैको लागि न्याय सुनिश्चित गर्नु " भन्ने न्यायपालिकाको चौथो पञ्चवर्षीय रणनीतिक योजनाको मुख्य उद्देश्यलाई नै यस अदालतले आफ्नो कार्ययोजनाको मुख्य उद्देश्य बनाएको छ। प्रस्तुत वार्षिक कार्ययोजना चौथो पञ्चवर्षीय रणनीतिक योजनाले निर्धारण गरेको परिदृश्य, परिलक्ष्य र आधारभूत मूल्यहरूलाई नै यस अदालतले आफ्नो योजनाको मुख्य सिद्धान्तमा उल्लेख गरिएको छ।

३.२ परिदृश्य (Vision)

"सबैका लागि न्याय सुनिश्चित गर्नु"

३.३ परिलक्ष्य (Mission)

"संविधान, कानून र न्यायका मान्य सिद्धान्तका आधारमा स्वच्छ एवम् निष्पक्ष न्याय सम्पादन गर्नु"

३.४ मूल्यहरू (Values)

संविधान र कानूनप्रति आस्था: संविधान र कानूनबमोजिम छिटो-छरितो, सर्वसुलभ, मितव्ययी, निष्पक्ष र प्रभावकारी न्याय प्रदान गर्दै कानूनको शासन प्रवर्द्धन गर्न यस अदालत प्रतिबद्ध रहनेछ।

स्वतन्त्रता, निष्पक्षता र सक्षमता: न्यायिक सक्षमताको माध्यमबाट स्वतन्त्र र निष्पक्ष रूपमा न्याय सम्पादन गर्न यस अदालत प्रतिबद्ध रहनेछ।

स्वायत्तता: न्यायपालिकाले न्यायिक व्यवस्थापनमा प्रशासकीय, वित्तीय एवम् कार्यविधि गत स्वायत्तताको प्रत्याभूति को अपेक्षा राख्दछ।

उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता: संविधान र कानूनप्रति उत्तरदायी हुँदै उपलब्ध स्रोत साधनको अधिकतम सदुपयोग गरी जवाफदेहिता र न्यायिक सुशासन कायम गर्न प्रतिबद्ध रहनेछ।

स्वच्छता र समानता: संविधान, कानून र न्यायका मान्य सिद्धान्तको आधारमा न्यायिक प्रक्रियामा स्वच्छता, निश्चितता र समानताको प्रत्याभूति गर्दै न्यायमा सहज पहुँच अभिवृद्धि गर्न प्रतिबद्ध रहनेछ।

गुणस्तरीयता: सूचना प्रविधिको उच्चतम उपयोग गर्दै दक्ष जनशक्ति र प्रभावकारी व्यवस्थापनको माध्यमबाट अनुमान योग्य एवम गुणस्तरीय सेवा प्रवाह गर्न क्रियाशील रहनेछ ।

सदाचार: सेवा प्रवाहमा नैतिकता, निष्ठा र इमान्दारिता कायम राख्दै आचारसंहिताको पूर्ण पालना गर्न न्यायिक जनशक्ति प्रतिबद्ध रहनेछन् ।

प्रतिनिधित्व र समावेशिता: न्यायिक काम कारबाहीमा गुणस्तरीयता कायम राख्दै समानुपातिक, समावेशी र सहभागितामूलक प्रतिनिधित्वको सिद्धान्तलाई संस्थागत रूपमा आत्मसात् गर्न क्रियाशील रहनेछ ।

स्वामित्व: न्यायिक सेवामा समर्पित जनशक्तिको योगदानको उच्च मूल्याङ्कन गर्दै योजनाप्रति स्वामित्व भाव सुनिश्चित गराउनेतर्फ यस अदालतका प्रयासहरू लक्षित रहनेछन् ।

सहभागिता र समन्वय: न्यायिक सुधारको योजनामा सरोकारवालाहरूको स्वामित्व भाव जागृत गराई रचनात्मक सहयोग र समन्वय मार्फत् न्यायिक कार्य सम्पादनको प्रभावकारिता अभिवृद्धि गर्नु प्रयत्नशील रहनेछ ।

परिच्छेद - ४

लक्ष्य निर्धारण तथा लक्ष्य प्राप्ति रणनीतिक उद्देश्यहरू

४.१ परिचय

न्यायपालिकाको चौथो रणनीतिक योजनाले छिटो छरितो र गुणस्तरीय न्याय सम्पादन, न्यायमा पहुँच अभिवृद्धि, न्यायिक सुशासनको प्रवर्द्धन, अदालत व्यवस्थापनको सुदृढीकरण तथा न्यायपालिकाप्रतिको आस्था र विश्वास अभिवृद्धि गर्ने लक्ष्यहरू लिएको देखिन्छ।

यस रणनीतिक योजनामा तेस्रो रणनीतिक योजनाले निर्धारण गरिएका लक्ष्यहरू मध्ये न्यायमा पहुँच र न्यायपालिका प्रतिको आस्था र विश्वास अभिवृद्धि सम्बन्धित लक्ष्यहरूलाई निर्धारण गरिएको छ। साथै राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय परिवेश, सेवाग्राहीको अपेक्षा, सरोकारवालाहरूको धारणा एवम् न्यायपालिकाको जवाफदेहिता अभिवृद्धि गर्न न्यायिक सुशासनको प्रवर्द्धन गर्ने लक्ष्य थप गरिएको छ। त्यसैगरी अदालत व्यवस्थापनलाई सुदृढ तुल्याई न्यायिक सेवालाई थप प्रभावकारी बनाउन आवश्यक देखिएकोले अदालत व्यवस्थापन सुदृढीकरणको लक्ष्य निर्धारण गरिएको छ।

४.२ लक्ष्य र रणनीतिक उद्देश्यहरू

यस योजनामा निर्धारण गरिएका लक्ष्यहरू हासिल गर्नको लागि अपनाउनु पर्ने माध्यमको रूपमा प्रत्येक लक्ष्यहरूसँग सम्बन्धित रणनीतिक उद्देश्यहरू निर्धारण गरिएको छ। लक्ष्य र रणनीतिक उद्देश्यहरूलाई देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ।

लक्ष्य र रणनीतिक उद्देश्य

क्र स	लक्ष्यहरू	रणनीतिक उद्देश्यहरू
१	छिटोछरितो र गुणस्तरीय न्याय सम्पादन	१.१ मुद्दाको शीघ्र फछ्यौट गर्नु । १.२ मुद्दा व्यवस्थापन पद्धतिमा सुधार गर्नु। १.३ न्यायिक काम कारवाही तथा मुद्दाको फैसलामा गुणस्तरियता अभिवृद्धि गर्नु। १.४ विवाद समाधानका बैकल्पिक उपायहरूको प्रयोगलाई प्रभावकारी बनाउनु। १.५ फैसला कार्यान्वयनको कार्यलाई प्रभावकारी बनाउनु
२	न्यायमा पहुँच अभिवृद्धि	२.१ अदालतको कार्यक्षेत्र भित्रका न्यायमा पहुँचका

		अवरोधहरूको सम्बोधन गर्नु २.२ अदालतबाट प्रवाह हुने सेवालाई गुणस्तरीय र प्रभावकारी बनाउनु। २.३ कानुनी सहायतालाई प्रभावकारी बनाउनु। २.४ न्यायिक प्रकृया र प्रणालीबारे सूचना प्रवाह गर्नु। २.५ पिडितमैत्री न्याय प्रणालीको सुदृढीकरण गर्नु
३	न्यायिक सुशासनको प्रवर्द्धन	३.१ न्यायिक स्वतन्त्रता र स्वायत्तताको प्रवर्द्धन गर्नु। ३.२ न्यायिक उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता अभिवृद्धि गर्नु ३.३ न्यायिक जनशक्तिको कार्य संस्कृतिमा सुधार गर्नु ३.४ अदालतको काम कारवाहीमा अनुगमन र निरीक्षणलाई प्रभावकारी बनाउनु।
४	अदालतको व्यवस्थापनको सुदृढीकरण	४.१ मानव संसाधन व्यवस्थापन सुदृढ बनाउनु ४.२ भौतिक र सेवा पूर्वाधारमा सुधार एवम वित्तीय व्यवस्थापन गर्नु ४.३ सूचना प्रविधिको संस्थागत सुदृढीकरण र क्षमता अभिवृद्धि गर्नु। ४.४ संहिताहरूको नतिजामुलक र प्रभावकारी कार्यान्वयनको व्यवस्थापन गर्नु ४.५ न्यायिक अध्ययन, अनुसन्धानको पद्धति विकास गर्नु ४.६ योजना कार्यान्वयन प्रणालिलाई प्रभावकारी बनाउनु।
५	न्यायपालिकाप्रतिको आस्था र विश्वास अभिवृद्धि	१.१ अदालतका काम कारवाही सम्बन्धमा सेवाग्राहीको सन्तुष्टि अभिवृद्धि गर्नु। १.२ न्यायिक सूचना संचार र शिक्षा पद्धतिको सुधार गर्नु १.३ अदालतका सरोकारवालाहरूसँगको सम्बन्ध र सहयोगलाई सुदृढ तुल्याउनु।

परिच्छेद - ५

लक्ष्य तथा रणनीतिक उद्देश्यको कार्यान्वयन योजना

५.१ परिचय

चौथो पञ्चवर्षीय रणनीतिक योजनाको सांगठनिक संरचना अन्तर्गत रही यस अदालतले आफ्नो कार्य योजना बनाई कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने लक्ष्य लिएको छ। यस योजनामा रणनीतिक योजना अनुसार सम्पन्न गर्नु पर्ने क्रियाकलापहरू कार्यसम्पादन सूचक कार्य सम्पन्न गर्नु पर्ने समयावधि र सो को जिम्मेवार अधिकारी समेत किटान गरिएको छ ।

५.२ लक्ष्यहरू

लक्ष्य १ : छिटोछरितो र गुणस्तरीय न्याय सम्पादन ।

रणनीतिक उद्देश्य १.१ : मुद्दाको शीघ्र फछ्यौट गर्नु

(क) फरक मुद्दा व्यवस्थापन पद्धति लागु हुनुपूर्वका मुद्दा तथा निवेदनको लागि

कार्य	कार्यसम्पादन सूचक	समयावधि (आ.व)	जिम्मेवारी
जिम्मेवारी सरिआएका सबै मुद्दा, निवेदन तथा पुनरावेदन चालु आर्थिक वर्षमा फछ्यौट गर्ने	अन्तिम आदेश/निर्णय	२०७६/०७७ र २०७७/०७८	न्यायाधीश
चालु आर्थिक वर्षमा भएका मुद्दा, निवेदन तथा पुनरावेदनहरूमध्ये कम्तीमा ५० प्रतिशत फछ्यौट गर्ने	अन्तिम आदेश/निर्णय	२०७६/०७७	न्यायाधीश
विशेष प्रकृतिका निवेदनहरूमध्ये प्रमाण बुझ्नु नपर्नेका हकमा दर्ता मितिले ७ दिनभित्र फछ्यौट गर्ने	अन्तिम आदेश/निर्णय	२०७६/०८१	न्यायाधीश
प्रतिवेदनहरू दर्ता भएको मितिले १२ महिना भित्र फछ्यौट गर्ने	अन्तिम आदेश	२०७६/०८१	न्यायाधीश

(ख) फरक मुद्दा व्यवस्थापन पद्धति लागु हुने मुद्दाको लागि

कार्य	कार्यसम्पादन सूचक	समयावधि	जिम्मेवारी
सरल मार्गमा रहने मुद्दा निवेदन तथा पुनरावेदन दर्ता भएको मितिले ६ महिनाभित्र फछ्यौट गर्ने	फैसला/अन्तिम आदेश	२०७७/०८१	न्यायाधीश
सामान्य मार्गमा रहने मुद्दा निवेदन तथा पुनरावेदन दर्ता भएको मितिले १२ महिना भित्र फछ्यौट गर्ने	फैसला/अन्तिम आदेश	२०७७/०८१	न्यायाधीश

विशेष मार्गमा रहने दर्ता भएको मितिले १८ महिना भित्र फछ्यौट गर्ने	फैसला/अन्तिम आदेश	२०७७/०८१	न्यायाधीश
--	-------------------	----------	-----------

(ग) फैसला लेखन र तयारी :

कार्य	कार्यसम्पादन सूचक	समयावधि	जिम्मेवारी
कानूनको म्यादभित्र फैसला/अन्तिम आदेश तयार गर्ने	फैसला / अन्तिम आदेश प्रमाणिकरण	२०७६-०८१	न्यायाधीश/ईजलाश अधिकृत

रणनीतिक उद्देश्य १.२: मुद्दा व्यवस्थापन पद्धतिमा सुधार गर्नु

(क) फरक मुद्दा व्यवस्थापन पद्धति लागु गर्न व्यवस्थापकिय प्रबन्ध गर्ने

कार्य	कार्यसम्पादन सूचक	समयावधि	जिम्मेवारी
फरक मुद्दा व्यवस्थापन प्रणाली कार्यान्वयन गर्न आवश्यक तयारी गर्ने	समन्वय बैठक/ निर्णय	२०७७ जेष्ठ	न्यायाधीश/स्रे स्तेदार
फरक मुद्दा व्यवस्थापन पद्धति लागु गर्ने	निर्णय /सफ्टवेयर अभिलेख	२०७७ श्रावण	न्यायाधीश/स्रे स्तेदार
फरक मुद्दा व्यवस्थापन पद्धति कार्यान्वयनको अनुगमन गर्ने	प्रतिवेदन / अभिलेख	२०७७/०८१	न्यायाधीश/स्रे स्तेदार

(ख) मुद्दा व्यवस्थापन पद्धतिमा सुधार गर्ने।

कार्य	कार्यसम्पादन सूचक	समयावधि	जिम्मेवारी
मुद्दाको पक्षको व्यक्तिगत विवरण भरी मिसिल संलग्न गर्ने	व्यक्तिगत विवरण	२०७६-०८१	स्रेस्तेदार
मुद्दा व्यवस्थापन दिग्दर्शन र ईजलाश पुस्तिका बनाई मुद्दा शाखा तथा ईजलाशमा राख्ने	दिग्दर्शन / ईजलाश पुस्तिका	२०७६-०८१	स्रेस्तेदार
पक्षहरूलाई अदालतको कार्यबोझलाई विचार गरी समय तोकी तारेख दिने	तारेख पर्चा/भरपाई	२०७६-०८१	फाँटवाला/सु परिवेक्षक
निर्धारित समयभित्र कुनै पक्ष अनुपस्थित भएमा उपस्थित पक्षलाई तारेख दिने	तारेख पर्चा/भरपाई	२०७६-०८१	फाँटवाला/सु परिवेक्षक
प्रतिवेदनउपरको सुनुवाईमा पक्षले तारेखमा रहन चाहेमा तारिखमा राख्ने	तारेख पर्चा/भरपाई	२०७६-०८१	स्रेस्तेदार

(ग) मुद्दाको कारवाहीलाई सूचना प्रविधिसँग आवद्ध गर्ने।

कार्य	कार्यसम्पादन सूचक	समयावधि	जिम्मेवारी
मुद्दा दर्ता देखि अन्तिम फैसला सम्म एउटै पहिचान (Registration Number) नम्बर दिने।	सफ्टवेयर	२०७६-०८१	सेस्तेदार
मुद्दाको पक्ष कानून व्यवसायीलाई user id र password प्रदान गर्ने।	सफ्टवेयर	२०७६-०८१	सेस्तेदार
पेसी तथा साधारण तारेख कम्प्यूटरबाट स्वतः सिर्जना हुने प्रणाली विकास गर्ने।	सफ्टवेयर	२०७६-०८१	सेस्तेदार
मुद्दाको हरेक गतिविधिको जानकारी पक्षहरूलाई एसएमएसबाट दिने।	सफ्टवेयर	२०७६-०८१	सेस्तेदार
पेसी स्थगनको पटक पेसी सूचीमा जनाई वेबसाईटमा प्रकाशन गर्ने।	सफ्टवेयर	२०७६-०८१	सेस्तेदार
मुद्दाको अन्तिम आदेश र फैसला वेबसाईटबाट डाउनलोड गर्न सक्ने पद्धतिको विकास गर्ने।	सफ्टवेयर	२०७६-०८१	सेस्तेदार
मुद्दा सम्बन्धि पत्राचारमा ईमेलको प्रयोग गर्ने।	सफ्टवेयर	२०७६-०८१	सेस्तेदार
सकलै मिसिल चाहिने अवस्थामा बाहेक मुद्दाको विद्युतीय फायल तयार गरी प्रयोग गर्ने।	सफ्टवेयर	२०७६-०८१	सेस्तेदार
टिपोटको विद्युतीय प्रति तयार भएपछि मात्र मुद्दा पेसीमा चढाउने पद्धति अवलम्बन गर्ने	सफ्टवेयर	२०७६-०८१	मुद्दाशाखा प्रमुख

(घ) मिसिलको आन्तरिक निरीक्षण गर्ने

कार्य	कार्यसम्पादन सूचक	समयावधि	जिम्मेवारी
मुद्दामा अंग पुर्याउन छुट्टै शाखा स्थापना गरि निरीक्षण अधिकृत तोक्ने।	निर्णय/पत्राचार	२०७६-०८१	सेस्तेदार
निरीक्षण अधिकृतले चालु मिसिलहरूको नियमत रुपमा निरीक्षण गरी दिएका निर्देशनहरू सफ्टवेयरमा प्रविष्ट गर्ने।	सफ्टवेयर	२०७६-०८१	निरीक्षण अधिकृत / सेस्तेदार
मार्ग अनुसार गर्नुपर्ने कामको अवधि नाघेका र नाघ्न लागेका मुद्दाको सफ्टवेयरमार्फत कम्प्यूटरमा प्राप्त संकेतअनुसार प्राथमिकताका साथ निरीक्षण गर्ने।	निरीक्षण/प्रतिवेदन	२०७६-०८१	निरीक्षण अधिकृत / सेस्तेदार
मुद्दामा अंग पुगी पेसी चढ्न योग्य भएको प्रमाणित गर्ने।	सफ्टवेयर/पेसी प्रमाणीकरण फारम	२०७६-०८१	निरीक्षण अधिकृत
निरीक्षण अधिकृतले पाक्षिक रुपमा मिसिल निरीक्षणको प्रतिवेदन सम्बन्धित जिल्ला	निरीक्षण/प्रतिवेदन	२०७६-०८१	निरीक्षण अधिकृत

न्यायाधीशलाई उपलब्ध गराउने।			
प्राप्त निरीक्षण प्रतिवेदनको आधारमा सम्बन्धित कर्मचारीलाई निर्देशन दिने।	निर्देशन/पत्राचार	२०७६-०८१	न्यायाधीश /रजिष्ट्रार

रणनितिक उद्देश्य १.३: न्यायिक काम कारवाही तथा मुद्दाको फैसलामा गुणस्तरियता अभिवृद्धि गर्ने।

(क) न्यायिक प्रकृयालाई अनुगमन योग्य बनाउने।

कार्य	कार्यसम्पादन सूचक	समयावधि	जिम्मेवारी
मुद्दाको कारवाहीमा लाग्ने हरेक चरणको सफ्टवेयरमार्फत कार्यतालिका बनाई मिसिल सामेल राख्ने।	कार्यतालिका	२०७७-०८१	सेस्तेदार
मुद्दाका पक्षहरू अदालतमा हाजिर भएपछि कार्यतालिका उपलब्ध गराउने।	कार्यतालिका	२०७७-०८१	सेस्तेदार
कार्यतालिकामा निर्धारित समयमा तोकिएको कार्य सम्पन्न गर्ने।	कार्यतालिका	२०७७-०८१	सेस्तेदार
कार्यतालिकाअनुसार काम हुन नसकेमा वा मार्ग परिवर्तन गर्नुपरेमा कारण खुलाई सफ्टवेयर मार्फत कार्यतालिका संशोधन/मार्ग परिवर्तन गरी सोको जानकारी मुद्दाका पक्षहरूलाई दिने।	संशोधित कार्यतालिका/ सफ्टवेयर	२०७७-०८१	सेस्तेदार
कार्यतालिका अनुसार काम नभएको नियमित अनुगमन गर्ने	अनुगमन प्रतिवेदन	२०७७-०८१	न्यायाधीश /सेस्तेदार
पक्षहरूले वेबसाईटमार्फत मुद्दाको कारवाही तथा आदेश/फैसलाको जानकारी लिन सकिने पद्धति विकास गर्ने।	वेबसाईट अद्यावधिक	२०७७-०८१	सेस्तेदार

(ख) मिसिल कागजको गुणस्तरियता कायम गर्ने।

कार्य	कार्यसम्पादन सूचक	समयावधि	जिम्मेवारी
निर्धारित मापदण्डका आधारमा फाईल कागज मसी समेतका सामग्री खरिद गरी प्रयोगमा ल्याउने	स्पेसिफिकेसन	२०७६-०८१	सेस्तेदार
मिसिल संलग्न कागजातहरूको संरक्षणको लागि प्रभावकारी मिसिल व्यवस्थापन गर्ने:- • तायदाती फाराम अद्यावधिक गर्ने। • सिलसिलेवार रुपमा मिलाएर राख्ने • खोजेका बखत सहज रुपमा फेला पार्न सकिने।	व्यवस्थित मिसिल	२०७६-०८१	सेस्तेदार

• मिसिलमा रहनु पर्ने सबै कागज उपलब्ध हुने • नियमित रूपमा संरक्षण र उपचार गर्ने			
मिसिल संलग्न मुख्य मुख्य कागजातहरूको विद्युतीय प्रति तयार गरी सफ्टवेयरमा प्रविष्ट गर्ने।	सफ्टवेयर	२०७६-०८१	सेस्तेदार

रणनितिक उद्देश्य १.४ विवाद समाधानका वैकल्पिक उपायहरूको प्रयोगलाई प्रभावकारी बनाउनु।

(क) न्यायिक मेलमिलाप पद्धतिको सुदृढीकरण गर्ने।

कार्य	कार्यसम्पादन सूचक	समयावधि	जिम्मेवारी
सबै अदालतमा मेलमिलाप परामर्श कक्ष स्थापना गर्ने।	परामर्श कक्ष	२०७६-०८१	सेस्तेदार
मिलापत्र हुन सक्ने प्रकृतिका सबै विवादहरू कम्तिमा एकपटक मेलमिलापका लागि प्रोत्साहित गर्ने।	आदेश/मेलमिलापमा बृद्धि	२०७६-०८१	न्यायाधीश /सेस्तेदार
मुद्दाको कार्यबोझ अनुसार मेलमिलाप कक्षको विस्तार गर्ने।	थप मेलमिलाप कक्ष	२०७६-०८१	सेस्तेदार
अदालतमा कार्यरत जनशक्तिलाई मेलमिलापको सम्बन्धमा प्रशिक्षित गर्ने।	प्रशिक्षण कार्यक्रम	२०७६-०८१	सेस्तेदार
अदालतले विभिन्न क्षेत्रको विषयगत विज्ञता भएका मेलमिलापकर्ताको सूची तयार गर्ने।	मेलमिलापकर्ताको सूची	२०७६-०८१	न्यायाधीश /सेस्तेदार
मेलमिलाप सम्बन्धि सरोकारवालाबिच छलफल र समन्वय गर्ने।	अनुगमन/प्रतिवेदन	२०७६-०८१	न्यायाधीश /सेस्तेदार
अदालतमा रहेका मेलमिलाप कक्षहरूको सुदृढीकरण गर्ने।	सुदृढ मेलमिलाप कक्ष	२०७६-०८१	सेस्तेदार
मेलमिलाप केन्द्र र मेलमिलाप प्रकृयाको अनुगमन गर्ने।	अनुगमन/प्रतिवेदन	२०७६-०८१	न्यायाधीश /सेस्तेदार

रणनितिक उद्देश्य १.५ फैसला कार्यान्वयनको कार्यलाई प्रभावकारी बनाउनु।

(क) फैसलाको शीघ्र कार्यान्वयन गर्ने

कार्य	कार्यसम्पादन सूचक	समयावधि	जिम्मेवारी
देवानी मुद्दाको फैसला कार्यान्वयनसम्बन्धी निवेदन वा अन्तिम कायम भएको लगत पक्षहरू अदालतमा हाजिर भएको मितिले ६ महिनाभित्र फर्छ्यौट गर्ने।	तामेली आदेश	२०७६-०८१	न्यायाधीश/ तहशीलदार
फौजदारी मुद्दामा अन्तिम कायम भएको निजि विगो र क्षतिपुर्ति सम्बन्धमा निवेदन दिएको मितिले ६ महिनाभित्र फर्छ्यौट गर्ने।	प्रतिवेदन/लगत किताब	२०७६-०८१	न्यायाधीश/ तहशीलदार

फौजदारी मुद्दामा अन्तिम कायम भएको कैद जरिवाना र सरकारी बिगोमध्ये प्रत्येक वर्ष कम्तिमा सो वर्ष कायम हुने लगत बराबर असुल गर्ने।	प्रतिवेदन/लगत किताब	२०७६-०८१	न्यायाधीश/तहशीलदार
--	---------------------	----------	--------------------

(ख) बक्यौता दण्ड जरिवाना र सरकारी विगो अभियानको रूपमा असुरउपर हुने

कार्य	कार्यसम्पादन सूचक	समयावधि	जिम्मेवारी
योजनाको पहिलो वर्षमा वि.सं २०३५ सालसम्मका सबै बक्यौता दण्ड जरिवाना र सरकारी विगो असुली गर्ने	प्रतिवेदन/ लगत किताब	२०७६-०७७	न्यायाधीश/तहशीलदार
योजनाको दोस्रो वर्षमा वि.स २०४५ सालसम्मका सबै दण्ड जरिवाना र सरकारी विगो असुली गर्ने	प्रतिवेदन/ लगत किताब	२०७७-०७८	न्यायाधीश/तहशीलदार
योजनाको तेस्रो वर्षमा वि.स २०५५ सालसम्मका सबै दण्ड जरिवाना र सरकारी विगो असुली गर्ने	प्रतिवेदन/ लगत किताब	२०७८-०७९	न्यायाधीश/तहशीलदार
योजनाको चौथो वर्षमा वि.स २०६५ सालसम्मका सबै दण्ड जरिवाना र सरकारी विगो असुली गर्ने	प्रतिवेदन/ लगत किताब	२०७९-०८०	न्यायाधीश/तहशीलदार
योजनाको पाँचौ वर्षमा वि.स २०७५ सालसम्मका सबै दण्ड जरिवाना र सरकारी विगो असुली गर्ने	प्रतिवेदन/ लगत किताब	२०८०-०८१	न्यायाधीश/तहशीलदार

(ग) दण्ड जरिवाना र सरकारी विगो र क्षतिपुर्तिको लगत अद्यावधिक गर्ने।

कार्य	कार्यसम्पादन सूचक	समयावधि	जिम्मेवारी
मुद्दा अन्तिम भई कार्यान्वयन गर्न मिल्ने र मुद्दा अन्तिम भई नसकेको कारणले कार्यान्वयनमा गर्न नमिल्ने अवस्थामा दण्ड जरिवाना र सरकारी बिगोको अलग अलग लगत अभिलेख अद्यावधिक गर्ने।	लगत किताब	२०७६-०८१	न्यायाधीश/तहशीलदार
परिवर्तित स्थानिय तहको संरचनाअनुसार लगतमा रहेको वतन अद्यावधिक गर्ने	लगत किताब	२०७६-०७७	न्यायाधीश/तहशीलदार
फैसला अनुसार तिर्नुपर्ने क्षतिपुर्तिको लगत र फछ्यौटको छुट्टाछुट्टै अभिलेख राख्ने।	लगत किताब	२०७६-०८१	न्यायाधीश/तहशीलदार
फौजदारी कार्यविधि संहिताको दफा १६० अनुसार कट्टा हुने लगत मूल लगत किताबबाट कट्टा गरी छुट्टै अभिलेख राख्ने ।	लगत किताब	२०७६-०८१	न्यायाधीश/तहशीलदार

(घ) फैसला कार्यान्वयनको संस्थागत सुदृढीकरण गर्ने।

कार्य	कार्यसम्पादन सूचक	समयावधि	जिम्मेवारी
दण्ड जरिवाना असुलीको लागि स्थानिय तह प्रदेश सरकार नेपाल सरकार प्रहरी र अन्य सरोकारवालासँग समन्वय गर्ने।	समन्वय बैठक पत्राचार	२०७६-०८१	न्यायाधीश/सेस्तेदार/तहशीलदार
मातहतका न्यायिक वा अर्धन्यायिक निकाय स्थानिय न्यायिक समितिसमेतको निरीक्षणको क्रममा फैसला कार्यान्वयनलाई समेत निरीक्षणको विषय बनाउने।	निरीक्षण प्रतिवेदन	२०७६-०८१	न्यायाधीश
अन्तिम फैसलाले दण्ड जरिवाना लागेका व्यक्तिहरुको विवरण सार्वजनिक सञ्चार माध्यम तथा अदालतको वेबसाईटमा प्रकाशन गर्ने।	वेबसाईट सञ्चार माध्यम	२०७६-०८१	तहशीलदार
दण्ड जरिवाना लागेका व्यक्तिलाई सरकारी सेवा प्रवाहमा बन्देज लगाउन लगतको विवरण सेवा प्रवाह गर्ने निकायहरुमा लेखी पठाउने।	पत्राचार समन्वय	२०७६-०८१	तहशीलदार
कैद तथा जरिवाना असुली वापतको प्रोत्साहन रकम तत्काल उपलब्ध गराउने।	भौचर/भरपाई	२०७६-०८१	सेस्तेदार/तहशीलदार
फैसला कार्यान्वयनको लागि तामेलदार र प्रहरी समेतको सहयोग लिने गरी नियमित डोर खटाउने।	डोरपुर्जी /आदेश	२०७६-०८१	तहशीलदार
सेस्तेदार पछिको न्यायको वरिष्ठ कर्मचारीलाई तहशीलदारको जिम्मेवारी दिने।	निर्णय/पत्र	२०७६-०८१	जिल्ला न्यायधीश
फैसला कार्यान्वयनलाई प्रभावकारी बनाउन समन्वय गर्ने तथा आवश्यक कर्मचारी र स्रोत साधन प्रथमिकताका साथ उपलब्ध गराउने।	निर्णय बैठक	२०७६-०८१	न्यायधीश/सेस्तेदार
दण्ड जरिवानको पुरानो बक्यौतामध्ये प्रतिवादीको नाम थर वतन र तिनपुस्ते विवरण स्पष्ट नखुलेको कारण असुल हुन नसक्ने अवस्थामा रहेको लगतको अदालतगत र एकीकृत अभिलेख तयार गरी त्यस्ता लगत फछ्यौट गर्ने सम्बन्धमा अध्ययन गर्ने।	अध्ययन प्रतिवेदन	२०७६-०८१	सेस्तेदार

(ङ) मुद्दामा दशीका रुपमा पेस भएका नगद तथा जिन्सीको व्यवस्थापन गर्ने

कार्य	कार्यसम्पादन सूचक	समयावधि	जिम्मेवारी
दशीमा पेश भएका नगद तथा जिन्सीको अभिलेख अध्यावधिक गर्ने।	लगत किताब	२०७६-०८१	न्यायाधीश/तहशीलदार

मुद्दामा पेश भएका दशीका सामानहरू फिर्ता दिने जिम्मा दिने लिलाम गर्ने नष्ट गर्ने समेतका कार्य थुनछेक आदेश भएको ३ महिनाभित्र सम्पन्न गर्ने।	आदेश/पत्राचार	२०७६-०८१	न्यायाधीश/स्रेस्तेदार/तहशीलदार
---	---------------	----------	--------------------------------

लक्ष्य २.न्यायमा पहुँच अभिवृद्धि

रणनितिक उद्देश्य २.१: अदालतको कार्यक्षेत्रभित्रका न्यायमा पहुँचका अवरोधहरूको सम्बोधन गर्नु।

कार्य	कार्यसम्पादन सूचक	समयावधि	जिम्मेवारी
भाषा अनुवादक र सांकेतिक भाषा अनुवादकको अभिलेख अद्यावधिक गरी सेवालाई निरन्तरता दिने।	अद्यावधिक सूची/अभिलेख	२०७६-०८१	स्रेस्तेदार

रणनितिक उद्देश्य २.२: अदालतबाट प्रवाह हुने सेवालाई गुणस्तरीय र प्रभावकारी बनाउनु।

कार्य	कार्यसम्पादन सूचक	समयावधि	जिम्मेवारी
सेवाग्राहीमैत्री व्यवहार गर्नको लागि "छिटोछरितो र गुणस्तरीय सेवा:हाम्रो प्रतिवद्धता" भन्ने नारामा आधारित रही न्यायिक जनशक्तिलाई अभिमुखीकरण गर्ने।	तालिम प्रतिवेदन	२०७६-०८१	स्रेस्तेदार
सेवाग्राही परामर्श र सहायता कक्षको सुदृढीकरण गर्ने।	निर्णय	२०७६-०८०	स्रेस्तेदार
अदालतमा आउने सेवाग्राहीलाई न्यायिक प्रकृयाबारे परामर्श सेवा उपलब्ध गराउने।	प्रतिवेदन	२०७६-०८१	स्रेस्तेदार
सेवाग्राहीलाई अदालतमा प्रवेश गर्ने बिन्दुबाटै सहजीकरण गर्न दक्ष स्वयम सेवक र ईन्टरनहरू खटाउने।	निर्णय	२०७६-०८१	स्रेस्तेदार
मुद्दाको कारवाहीको अवस्थासम्बन्धि जानकारी टेली ईन्क्वायरी एसएमएस मोबाईल एप्समार्फत मुद्दाको पक्षलाई उपलब्ध गराउने।	एसएसएस/टेलिफोन	२०७६-०८१	स्रेस्तेदार
मुद्दाका पक्षलाई पायक पर्ने अदालतबाट विद्वतिय माध्यमबाट तारेख उपलब्ध गराउने प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाई बिस्तार गर्ने।	वेबसाईट	२०७६-०८१	स्रेस्तेदार
न्यायाधीशसँग सेवाग्राहीको आवधिक रूपमा अन्तर्क्रिया गर्न पाउने प्रणालीलाई थप प्रभावकारी बनाई निरन्तरता दिने।	प्रतिवेदन	२०७६-०८१	न्यायाधीश/स्रेस्तेदार
सर्वसाधारण तथा विद्यार्थीहरूलाई अदालतको अवलोकन गर्ने अवसर प्रदान गर्ने बारेमा निर्देशिका	निर्देशिका	२०७६-०८१	न्यायाधीश/स्रेस्तेदार

बनाई लागु गर्ने।			
अदालत अवलोकन गर्न आउने व्यक्तिहरुको लागि अदालतको सामान्य परिचय सम्पादन गर्ने कार्य र कार्य कक्षको जानकारी समावेश भएको श्रव्यदृश्य सामग्री निर्माण गरी अवलोकण कक्षबाट प्रसारण गर्ने	श्रव्यदृश्य सामग्री	२०७६-०८१	न्यायाधीश/स्रेस्तेदार

रणनितिक उद्देश्य २.३ कानुनी सहायतालाई प्रभावकारी बनाउनु।

कार्य	कार्यसम्पादन सूचक	समयावधि	जिम्मेवारी
वैतनिक कानुन व्यवसायीको सेवा सम्बन्धि निर्देशिकालाई पुनरावलोकन गरी थप प्रभावकारी बनाउने	प्रतिवेदन/निर्णय	२०७६-०८१	न्यायाधीश/स्रेस्तेदार
नेपाल बार एसोसिएसनसँग समन्वय गरी प्रोबो नो निःशुल्क कानुनी सेवा सञ्चालन निर्देशिका कार्यान्वयन गर्ने।	समन्वय बैठक/निर्णय	२०७६-०८१	स्रेस्तेदार
प्रोबो नो कानुनी सेवा प्रदान गर्ने कानुन व्यवसायीहरुको सूची अद्यावधिक गरी विद्युतीय माध्यम तथा अदालत र बार एसोसिएसनको सूचना पाटीमा प्रकाशन गर्ने	वेबसाईट/सूचना पाटी	२०७६-०८१	स्रेस्तेदार
निशुल्क कानुनी सहायताका बारे जानकारी सार्वजनिक सञ्चार माध्यम अदालतबाट जारी हुने म्याद सूचना तथा वेबसाईटको माध्यमबाट प्रवाह गर्ने।	वेबसाईट/सूचना पाटी	२०७६-०८१	स्रेस्तेदार
वैतनिक कानुन व्यवसायीबाट प्रदान गरिने सेवाको जानकारीसहित वैतनिक कानुन व्यवसायीको नाम र सम्पर्क नं अदालत परिसरको सबैले देख्ने ठाउँमा टाँस्ने र वेबसाईटमा प्रकाशन गर्ने।	वेबसाईट/सूचना पाटी	२०७६-०८१	स्रेस्तेदार

रणनितिक उद्देश्य २.४ न्यायिक प्रकृया र प्रणालीबारे सूचना प्रवाह गर्नु

कार्य	कार्यसम्पादन सूचक	समयावधि	जिम्मेवारी
अदालतमा सेवाग्राही परामर्श र सहायता कक्षमा अदालतबाट प्रदान हुने सेवा मुद्दाको प्रकृया लाग्ने दस्तु आदि बारे सेवाग्राहीलाई जानकारी दिने।	अभिलेख	२०७६-०८१	स्रेस्तेदार

अदालतबाट प्रदान हुने सेवा मुद्दाको प्रकृया लाग्ने दस्तुर आदि बारेमा जानकारीमुलक पुस्तिका तयार गरी पहिलोपटक आउने पक्षलाई उपलब्ध गराउने।	जानकारी पुस्तिका	२०७६-०८१	सेस्तेदार
पुर्वाधारसहितको प्रतिकक्षालयको स्थापना र सुदृढीकरण गर्ने।	प्रतिकक्षालय	२०७६-०८१	सेस्तेदार
न्यायिक प्रकृया सम्बन्धि श्रव्यदृश्य सामग्री तयार गरी प्रतिकक्षालयमा रहेको डिस्प्लेबाट प्रसारण गर्ने।	अभिलेख	२०७६-०८१	सेस्तेदार
सेवाग्राहीका अपेक्षा गुनासा सम्बन्धमा सल्लाह सुझाव लिई सो को सम्बोधन गर्न हेलो अदालत कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।	अभिलेख	२०७६-०८१	सेस्तेदार
न्यायिक प्रकृया सम्बन्धि जानकारीहरु स्थानीय सञ्चार माध्यममार्फत स्थानीय भाषाहरुमा समेत प्रकाशन तथा प्रसारण गर्ने।	कार्यक्रम अभिलेख	२०७६-०८१	सेस्तेदार
फाँट तथा ईजलाशका कार्यकक्षको स्पष्ट जानकारी प्राप्त हुने संकेत बोर्ड/डिजिटल म्याप अदालतको प्रवेश बिन्दु सहायता कक्ष तथा बढी सम्पर्क हुने स्थान र अदालतको वेबसाईटमा राख्ने।	संकेत बोर्ड/वेबसाईट	२०७६-०८१	सेस्तेदार
अदालतबाट प्रदान हुने सेवा न्यायिक प्रकृया र प्रणाली मुद्दाको प्रकृत्यामा लाग्ने दस्तुर आदि बारेमा अदालतको हाता भित्र अदालत प्रयोगकर्ताको वडापत्र टाँस्ने व्यवस्था मिलाई वेबसाईटमा प्रकाशन गर्ने।	कार्यक्रम प्रतिवेदन	२०७६-०८१	सेस्तेदार
सहायता र परामर्श कक्षमा तालिम प्राप्त जनशक्तिको व्यवस्था गर्ने।	निर्णय	२०७६-०८१	सेस्तेदार
सहायता र परामर्श कक्षलाई स्रोत साधनयुक्त बनाई सेवाग्राहीलाई प्रदान गरिने सेवालाई प्रभावकारी बनाउने	सूचना/स्रोत/साधन/सेवाको अभिलेख	२०७६-०८१	सेस्तेदार

रणनीतिक उद्देश्य २.५ पिडितमैत्री न्याय प्रणालीको सुदृढीकरण गर्नु।

कार्य	कार्यसम्पादन सूचक	समयावधि	जिम्मेवारी
पिडितमैत्री कक्षको स्थापना र अन्य पुर्वाधार व्यवस्थापन गर्ने।	निर्णय बजेट निकासा	२०७६-०८१	सेस्तेदार
सबै अदालतमा पिडितको लागि प्राथमिक स्वास्थ्य उपचार मनोसामाजिक परामर्श सुरक्षाको व्यवस्था गर्ने।	निर्णय/पत्राचार/पुर्वाधार	२०७६-०८१	सेस्तेदार

पिडितको पक्षमा भएका अन्तरिम राहत संरक्षण र पुनर्स्थापनासम्बन्धि आदेश कार्यान्वयनको समन्वय र अनुगमन गर्ने।	बैठक/अनुगमन प्रतिवेदन	२०७६-०८१	न्यायाधीश/स्रेस्तेदार
पिडित वादी भई दायर हुने मुद्दामा निःशुल्क कानुनी सहायता उपलब्ध गराउने।	आदेश पत्र	२०७६-०८१	न्यायाधीश/स्रेस्तेदार
पिडितमैत्री व्यवहारका लागि न्यायिक जनशक्तिलाई अभिमुखीकरण गर्ने।	प्रतिवेदन	२०७६-०८१	न्यायाधीश/स्रेस्तेदार
मुद्दाको कारवाही र फैसलामा पिडितको परिचयको गोपनीयता कायम गर्ने	पक्षको गोपनीयता फारम	२०७६-०८१	न्यायाधीश/स्रेस्तेदार
पिडितलाई मुद्दाको कारवाही र आदेश वा फैसलाको जानकारी दिने।	निर्णय/पत्राचार	२०७६-०८१	न्यायाधीश/स्रेस्तेदार
पिडितले भरीपाउने ठहरेको विगो र क्षतिपुर्तिको छुट्टै अभिलेख राखी प्राथमिकताका साथ कार्यान्वयन गर्ने।	लगत/अभिलेख	२०७६-श्रावण	न्यायाधीश/तहशीलदार
न्यायिक काम कारवाहीमा पिडितमैत्री सेवा प्रवाहको सुनिश्चितता गर्न पृष्ठपोषण लिने।	पृष्ठपोषण फारम/प्रतिवेदन	२०७६-०८१	न्यायाधीश/स्रेस्तेदार

३ न्यायिक सुशासनको प्रवर्द्धन

रणनितिक उद्देश्य ३.३: न्यायिक जनशक्तिको कार्य संस्कृतिमा सुधार गर्नु।

कार्य	कार्यसम्पादन सूचक	समयावधि	जिम्मेवारी
न्यायिक जनशक्तिलाई उत्कृष्ट व्यवस्थापन र सेवा प्रवाहमा प्रसिद्धि पाएका सार्वजनिक/निजी संस्थाहरूको अवलोकन गराउने।	निर्णय/ प्रतिवेदन	२०७६-०८१	स्रेस्तेदार

रणनितिक उद्देश्य ३.४ अदालतको काम कारवाहीमा अनुगमन र निरीक्षणलाई प्रभावकारी बनाउनु।

(क) न्यायिक काम कारवाही र सेवा प्रवाहको अनुगमन गर्ने।

कार्य	कार्यसम्पादन सूचक	समयावधि	जिम्मेवारी
पुनरावेदन सुन्ने अदालतले अदालत अन्य न्यायिक निकाय र कारागारहरूको वार्षिक रूपमा कम्तिमा १ पटक निरीक्षण गर्ने।	निरीक्षण प्रतिवेदन	२०७६-०८१	न्यायाधीश
मापदण्ड बमोजिम सेवा भए नभएको नियमित अनुगमन गरी तत्काल सुधार गर्न निर्देशन दिने	अनुगमन प्रतिवेदन/निर्णय	२०७६-०८१	स्रेस्तेदार
मापदण्ड बमोजिम उत्कृष्ट सम्पादन तथा सेवाप्रवाह गर्ने कर्मचारीलाई पुरस्कृत र कमी कमजोरीको पुनरावृत्ति गर्ने कर्मचारीलाई अनुशासनात्मक कारवाही गर्ने।	निर्णय	२०७६-०८१	स्रेस्तेदार

अदालतबाट भएका काम कारवाहीमा हुन सक्ने अनियमितता सम्बन्धि उजुरीको सम्बोधन गर्ने, कार्यविधि, साधन, जिम्मेवार अधिकारी, समयावधि समेतका विषयहरु समावेश गरी कार्ययोजना बनाई लागु गर्ने।	कार्ययोजना	२०७६-०८१	सेस्तेदार
सेवाग्राहीले अदालतको काम कारवाहीको सम्बन्धमा न्यायाधीश समक्ष लिखित वा मौखिक रुपमा गुनासो/उजुरी गर्न सक्ने।	अभिलेख	२०७६-०८१	सम्बन्धित न्यायाधीश

लक्ष्य ४: अदालत व्यवस्थापनको सुदृढीकरण

रणनीतिक उद्देश्य ४.२ भौतिक र सेवा पूर्वाधारमा सुधार एवम वित्तीय व्यवस्थापन गर्नु।

(क) भौतिक सेवा र पूर्वाधार व्यवस्थापन गर्ने।

कार्य	कार्यसम्पादन सूचक	समयावधि	जिम्मेवारी
संघीयता कार्यान्वयनको सिलसिलामा जिल्ला सदरमुकाम स्थित सरकारी कार्यालय स्थानीय तहमा स्थानान्तरण/खारेज हुन गई खाली भएका भवन /जग्गा अदालत प्रयोजनको लागि प्राप्त गर्ने पहल र समन्वय गर्ने।	बैठक/निर्णय पत्राचार	२०७६-०८१	सेस्तेदार
नयाँ निर्मित आवास सुरक्षा भवनको नियमित संरक्षण तथा मर्मत सम्भारको लागि मापदण्ड निर्धारण गरी लागु गर्ने।	मापदण्ड/बजेट निकासा	२०७६-०८१	सेस्तेदार
अदालतमा खरिद गरिने वस्तु र सेवाको वार्षिक खरिद योजना तयार पारी कार्यान्वयन गर्ने।	खरिद योजना	प्रत्येक वर्ष	सेस्तेदार
निर्धारित मापदण्डका आधारमा अदालतको लागि आवश्यक पर्ने फर्निचरलगायतका सामग्री खरिद गर्ने।	निर्णय	प्रत्येक वर्ष	सेस्तेदार

(ख) वित्तीय व्यवस्थापन गर्ने।

कार्य	कार्यसम्पादन सूचक	समयावधि	जिम्मेवारी
आगामी आर्थिक वर्षको लागि रणनीतिक योजनाको कार्यक्रम समेतका आधारमा चालु र पुँजिगत खर्चतर्फको प्रारम्भिक बजेट अनुमान तयार गर्ने।	बजेट अनुमान विवरण	प्रत्येक वर्ष मंसिर	सेस्तेदार
योजना कार्यान्वयन समितिसँग परामर्श र समन्वय गरी बजेट अनुमानलाई अन्तिम रूप दिई वार्षिक	बजेट अनुमान विवरण	प्रत्येक वर्ष मंसिर	सेस्तेदार

खरिद योजना सहित सर्वोच्च अदालत अनुसन्धान तथा योजना महाशाखामा पठाउने।			
निर्धारित सिलिङको आधारमा वार्षिक कार्यक्रमसमेतको प्राथमिकिकरण गरी LMBIS मा बजेट प्रविष्ट गर्ने।	LMBIS अभिलेख	प्रत्येक वर्ष	सेस्तेदार
अदालतले प्राप्त गरेको बजेट LMBIS मा उल्लिखित क्रियाकलाप कार्यान्वयनको लागि अदालतको पुर्ण बैठक र कर्मचारी बैठकमा छलफल गराई मितव्ययिता पारदर्शिता र प्रभावकारीतासमेतको आधारमा योजनाका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।	निर्णय/भौतिक र वित्तिय प्रतिवेदन	प्रत्येक वर्ष	सेस्तेदार
वार्षिक रुपमा तोकिएको लक्ष्य बमोजिम बेरुजु फछ्यौट गर्ने र आगामी दिनमा शुन्य बेरुजु कायम गर्ने।	बेरुजु फछ्यौट प्रतिवेदन	प्रत्येक वर्ष	सेस्तेदार
अदालतमा सेवाग्राहीले बुझाउनु पर्ने शुल्क दस्तुर धरौटी आदि रकम बैंक मार्फत दाखिला गर्ने व्यवस्था मिलाउने।	भौचर	२०७६-०८१	सेस्तेदार

(ग) अभिलेख तथा पुस्तकालय व्यवस्थापन

कार्य	कार्यसम्पादन सूचक	समयावधि	जिम्मेवारी
अदालतका छिनुवा मिसिलहरु स्क्यान गरी सफ्टवेयरको माध्यमबाट प्रविष्ट गरी संरक्षण गर्ने।	सफ्टवेयर अभिलेख	२०७६-०८१	सेस्तेदार
मिसिल संलग्न लिखतहरु कानुनबमोजिम धुल्याउने/सडाउने संरक्षण गर्ने।	अभिलेख	२०७६-०८१	सेस्तेदार
सबै ईजलाशहरुमा दैनिक आवश्यक पर्ने कानुनका पुस्तक र सामग्रीहरु सहितको पुस्तकालय व्यवस्थापन गर्ने।	लाईब्रेरी	२०७६-०८१	सेस्तेदार
न्यायिक कार्यको लागि आवश्यक पर्ने पुस्तक लगायत अन्य पाठ्यसामग्रीको आवश्यकता पहिचान गरी खरिद गर्ने।	खरिद निर्णय/पुस्तक	२०७६-०८१	सेस्तेदार

रणनितिक उद्देश्य: ४.६ योजना कार्यान्वयन प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउनु।

कार्य	कार्यसम्पादन सूचक	समयावधि	जिम्मेवारी
मासिक कार्य प्रगति विवरण अनुसन्धान तथा योजना समितिमा पेश गर्ने।	प्रगति विवरण	प्रत्येक महिनाको ५ गतेभित्र	सेस्तेदार

मूल योजना बमोजिम वार्षिक कार्ययोजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, आन्तरिक/आवधिक समिक्षा, प्रतिवेदन गर्ने पद्धति विकास गर्ने।	नमुना वार्षिक कार्यान्वयन योजना /ढाँचा/परिपत्र	२०७६ साउन	अनुसन्धान तथा योजना समिति
स्विकृत कार्य योजना कार्यान्वयन गरी कार्य प्रगतिको मासिक रुपमा आन्तरिक समिक्षा गर्ने।	समीक्षा बैठक/ माइन्युट	प्रत्येक महिनाको १ गते	

लक्ष्य ५ न्यायपालिकाप्रतिको आस्था र विश्वास अभिवृद्धि।

रणनीतिक उद्देश्य ५.१ अदालतका काम कारवाही सम्बन्धमा सेवाग्राहीको सन्तुष्टि अभिवृद्धि गर्नु।

कार्य	कार्यसम्पादन सूचक	समयावधि	जिम्मेवारी
अदालतले आवधिक रुपमा सेवाग्राहीको सन्तुष्टिको मापन गर्ने।	प्रतिवेदन	प्रत्येक वर्ष असार र पुष	स्रेस्तेदार

(क) अदालत र सञ्चारमाध्यमसँगको सम्बन्ध प्रभावकारी बनाउने।

कार्य	कार्यसम्पादन सूचक	समयावधि	जिम्मेवारी
अदालतले आवधिक रुपमा सञ्चारकर्मीसँग अन्तर्क्रिया गर्ने।	माइन्युट/प्रेस विज्ञप्ति	२०७६-०८१	स्रेस्तेदार
सञ्चार क्षेत्रसँग गरिने व्यवहार र सुचना सम्प्रेषणको तरिका तथा सामाजिक सञ्जालसँगको आबद्धताबारेमा अदालतको कर्मचारीलाई अभिमुखीकरण गर्ने।	अभिमुखीकरण	२०७६-०८१	स्रेस्तेदार

(ख) कानुनी शिक्षाको प्रवर्द्धन गर्ने।

कार्य	कार्यसम्पादन सूचक	समयावधि	जिम्मेवारी
अदालतको काम कारवाहीका बारेमा विद्यालय तथा विश्वविद्यालयका विद्यार्थीलाई अदालतको भ्रमणको अवसर दिने।	अभिलेख	२०७६/०८१	स्रेस्तेदार
न्यायाधीश तथा अधिकृतबाट न्यायिक प्रक्रिया र प्रणालिका विषयमा विद्यालय तथा विश्वविद्यालयमा प्रवचन दिने।	ब्रवचन कार्यक्रम	२०७६/०८१	न्यायाधीश/अधिकृत

रणनीतिक उद्देश्य ५.३ अदालतका सरोकारवालाहरूसँगको सम्बन्ध र सहयोगलाई सुदृढ तुल्याउनु।

(क) सरोकारवाला निकायहरूसँग सम्बन्ध र समन्वय अभिवृद्धि गर्ने।

कार्य	कार्यसम्पादन सूचक	समयावधि	जिम्मेवारी
सरोकारवाला निकायलाई न्यायपालिकाको रणनीतिक योजनाको सम्बन्धमा जानकारी गराउने।	पत्राचार/माइन्युट	२०७६/०८१	न्यायाधीश/स्रेस्तेदार

सरोकारवाला निकायलाई योजना तर्जुमामार्फत सुधारका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्न प्रोत्साहित गर्ने।	पत्राचार/माईन्युट	२०७६/ ०८१	न्यायाधीश/ सेस्तेदार
रणनितिक योजना मार्फत सुधारका कार्यक्रम सञ्चालन गरिरहेका सरोकारवाला निकायहरूका योजनामा समावेश भएका न्यायपालिकाको काम कारवाहीसँग सम्बन्धित साझा विषयहरूमा अन्तर निकायगत समन्वय तथा सहकार्य गर्ने।	पत्राचार/माईन्युट	२०७६/ ०८१	न्यायाधीश/ सेस्तेदार
न्यायिक काम कारवाहीसँग प्रत्यक्ष सरोकार राख्ने निकायहरू(बार एशोसिएसन, महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय प्रहरी विधिविज्ञानसँग सम्बन्धित निकाय र विशेषज्ञ समेत) सँग नियमित सम्पर्क र सहकार्य गर्ने।	आवधिक बैठक/ संवाद/निर्णय/पत्राचार	२०७६/ ०८१	न्यायक्षेत्र समन्वय समिति

(क) स्थानीय तहका न्यायिक समितिहरूसँग समन्वय र सहकार्य गर्नु।

कार्य	कार्यसम्पादन सूचक	समयावधि	जिम्मेवारी
स्थानीय तहसँगको सहकार्यमा न्यायिक समितिका पदाधिकारीहरू तथा कार्यरत कर्मचारीलाई न्यायिक प्रक्रिया मेलमिलाप र न्यायिक निरीक्षणका सम्बन्धमा अभिमुखीकरण गर्ने।	अभिमुखीकरण	२०७६/ ०८१	न्यायाधीश/ सेस्तेदार
म्याद तामेली फैसला कार्यान्वयन नापनक्शा मुचुल्का आदि विषयमा स्थानीय तहले गर्नुपर्ने सहयोगका सम्बन्धमा समन्वय गर्ने।	बैठक/संवाद/निर्णय /पत्राचार	२०७६/ ०८१	जिल्ला न्यायक्षेत्र समन्वय समिति
स्थानीय तहका न्यायिक समितिहरूको काम कारवाही तथा क्षेत्राधिकारभित्रका विषयमा जानकारीमुलक सामग्री तथा काम कारवाहीमा प्रयोग हुने लिखतका ढाँचा तयार गर्न सहयोग गर्ने।	सामग्री	२०७६/ ०८१	जिल्ला न्यायक्षेत्र समन्वय समिति

५.३ भक्तपुर जिल्ला अदालतमा गर्नुपर्ने भौतिक निर्माणका कामहरू:

- भक्तपुर नगरपालिका वडा नं १ स्थित तुमचो-दुगुरे-चोखा जग्गा एकीकरण आयोजना अन्तरगतको नक्सा नं. १ छ-७ कि.नं. २१५ को ६-१४-१-३.७५ (३५१२.९७ व.मी.) तथा ऐ. नक्सा नं.१ छ ८ कि.नं. १९८ को ४-१-२-२.६५ (२०८७.९ व.मी.) समेत जम्मा ज.रो. ११-०-०-२.४० (५६००.८७ व.मी.) जग्गा खरिद गरिएकोले सो खरिद गरिएको जग्गामा सर्वोच्च अदालतको अनुमति लिइ यसै आ.व. मा भवन निर्माणको कार्यारम्भ गर्ने।

- प्रिफेबको टहरामा रहेको मुद्दा फाँटको उत्तरपट्टि कर्मचारीले प्रयोग गर्ने प्रयोजनका लागि १ वटा ट्वाइलेट निर्माण गर्ने वैतनिक वकिल र मुद्दा फाँट राख्न ठाउँको अभाव भएकोले निर्माणको लागि पहल गर्ने।
- इजलास नं. ४ र ५ को च्याम्बर ज्यादै साँघुरो र अँध्यारोसमेत भएकोले स्थानानुसार सोलाई फराकिलो बनाउन आवश्यक पहल गर्ने।
- अदालतका न्यायाधीश तथा कर्मचारीको प्रयोगको लागि आवश्यक फर्निचर खरिद गर्ने।
- सबै कम्प्युटरलाई पुग्ने गरी यु.पी.एस. को व्यवस्था गर्ने।
- पुराना मिसिलको संरक्षण गर्न साधन स्रोतले भ्याएमा विद्युतीय अभिलेखीकरणको कार्यारम्भ गर्ने।
- One staff One Computer को अवधारणा अन्तर्गत फाँटमा कार्यरत सबै कर्मचारीहरूलाई कम्प्युटर उपलब्ध गराउने।
- सेवाग्राहीको लागि अदालत भवनको पश्चिमपट्टिको खाली स्थानमा प्रतिकक्षालय टहरा बनाउनको लागि आ.व. २०७३/२०७४ मै सहमति प्राप्त भएको भएपनि बजेट निकासो नहुँदा सो हुन सकेको छैन, अतः यस आर्थिक वर्षमा सो निर्माण गर्न आवश्यक पहल गर्ने।
- अदालतको उत्तरपट्टि रहेको ट्रस्ट सहितको पार्किङ सानो भएकोले सो पार्किङको ट्रस्ट थपी लम्ब्याउने र कर्मचारीको लागि मोटरसाइकल पार्किङ नभएको हुदा सोसमेत निर्माण गर्नुपर्ने।
- वैतनिक कानून व्यवसायी, सूचना प्रविधि कक्ष, मेलमिलाप कक्ष अपुग भएकोले सोको व्यवस्थापन गर्ने।
- अपाङ्गमैत्री शौचालय नभएको र कर्मचारीको लागि समेत शौचालय प्रयास नहुँदा अपाङ्गमैत्री र कर्मचारीको लागि शौचालयको निर्माण गर्ने।

५.४ अदालतलाई आवश्यक पर्ने भौतिक सामग्रीहरू:

वार्षिक कार्य योजनामा जनाएका प्रतिवद्धताहरू कार्यान्वयन गर्न देहाय बमोजिमका भौतिक सामग्रीहरूको आवश्यक रहेको छः

१. फैसला कार्यान्वयन विशेष अभियानलाई कार्यरूप दिन टाटा सुमो मोटर - १
२. तामेलदारलाई मोटरसाइकल — १५ (पन्ध्र)
३. प्रिन्टर — २० (बीस थान)
४. कम्प्युटर — ३० (तिस थान)
५. आवश्यकतानुसार फर्निचर र फर्निचरका विभिन्न सामानहरू।

५.५ अनुमानित खर्चको विवरणः

आ.व. २०७५/२०७६ मा भक्तपुर जिल्ला अदालतको वार्षिक कार्ययोजना कार्यान्वयनसँग सम्बन्धित गतिविधिका लागि अनुमानित बजेट निम्नानुसार रहेको छः-

कुल खर्चको विवरण

सि.नं.	खर्चको विवरण	जम्मा खर्च रु.
१	रणनीतिक योजना कार्यान्वयन तथा अदालत व्यवस्थापन सम्बन्धमा यस अदालतका रा.प.अ. कर्मचारीको प्रशिक्षण तथा अन्तरक्रिया	१,००,०००।-
२	यस अदालतको न्यायक्षेत्र समन्वय समितिको बैठक, अदालत व्यवस्थापन समितिको बैठक, बाल न्याय समन्वय समितिको बैठक, लेखापढी व्यवसायी समितिसँगको अन्तरक्रिया, बार र बेञ्चबीचको अन्तरक्रिया, पत्रकार एवं सञ्चारकर्मी बीचको अन्तरक्रिया, कर्मचारी बैठक, लगत फछ्यौट समितिको बैठक समेतको लागि वार्षिक कार्यक्रमको लागि	२,००,०००।-
३	लिलाम समितिको बैठक, मूल्याङ्कन समितिको बैठक, यस अदालतका तामेलदार र न पा र वडा सचिवहरु बीचको अन्तरक्रियासमेत	५,००,०००।-
४	कर्मचारीलाई कम्प्युटर तालिम कार्यक्रम (वर्षमा २ पटक)	५०,०००।-
५	पुस्तकालय सुदृढीकरणका लागि	३,००,०००।-
६	फर्निचर व्यवस्थान तथा फर्निसिङ (थप न्यायाधीश समेतलाई विचार गरी)	५,००,०००।-
७	अभिलेख व्यवस्थापन (दराज खरिद, मिसिल कागज धुल्याउनेसमेत गरी)	५,००,०००।-
८	निजामती सेवा दिवस, मुलुकी ऐन दिवस, कानून दिवस र कर्मचारीहरुको अन्तरक्रिया, विचार गोष्ठी लगायत कार्यक्रम	१,००,०००।-
९	फैसला (टिपोट) लेखन अभियान सञ्चालन	३,००,०००।-
१०	कर्मचारीको पुनर्ताजगी प्रशिक्षण कार्यक्रम	२,००,०००।-
११	बाह्य अदालत भ्रमण कार्यक्रम	१,००,०००।-
१२	Networking लगायत IT सम्बन्धी खर्च	१,००,०००।-
१३	अपाइमैत्री र कर्मचारी शौचालय	लागत अनुसार
१५	सुरक्षा गार्ड घर निर्माण	लागत अनुसार
१६	तहसील व्यवस्थापनको लागि	लागत अनुसार
१७	सेवाग्राही प्रतिक्रियालय, पार्किङ निर्माण	लागत अनुसार
	अन्य विविध कार्यक्रमका लागि	२,००,०००।-
कुल जम्मा खर्च रु.		लगत इस्टिमेट बाहेक ३१,५०,०००।-

भक्तपुर जिल्ला अदालत
भक्तपुर
चौमासिक बजेट खर्च योजना

बजेट उपशिर्षक २०४०१५३

आ.व. ०७५/०७६

सि.न.	विवरण	खर्चशिर्षक नम्बर	जम्मा बजेट	पहिलो चौमासिक (श्रावण-कार्तिक) को लागि प्रस्ताव गरिएको खर्च	दोस्रो चौमासिक (मंसिर-फाल्गुणको) लागि प्रस्ताव गरिएको खर्च	तेस्रो चौमासिक (चैत्र-असार)को लागि प्रस्ताव गरिएको खर्च	कैफियत
1	तलब	२११११	२४०११०००	८०११०००	८००००००	८००००००	
2	महंगी भत्ता	२१११३	८७६०००	२९२०००	२९२०००	२९२०००	
3	फिल्ड भत्ता	२१११४	२८१०००	९३६६६	९३६६६	९३६६८	
4	अन्य भत्ता	२१११९	४२०००	१४०००	१४०००	१४०००	
5	पोशाक	२११२१	५६००००	०	०	५६००००	
6	पानी तथा बिजुली	२२१११	२३६०००	१२००००	११६०००	०	
7	संचार महशुल	२२११२	८७०००	५००००	३७०००	०	
8	घर भाडा	२२१२१	१०२००००	३४००००	३४००००	३४००००	
9	इन्धन	२२२११	७२००००	२४००००	२४००००	२४००००	
10	संचालन तथा मर्मत	२२२१२	६६१०००	२२६०००	२२२०००	२१३०००	
11	बिमा	२२२१३	१०००००	३००००	३००००	४००००	
12	कार्यालय सम्मन्धी खर्च	२२३११	१४०४०००	६५००००	४०००००	३५४०००	
13	पुस्तक तथा सामग्री खर्च	२२३१३	७००००	२००००	३५०००	१५०००	
14	इन्धन अन्य प्रयोजन	२२३१४	३८०००	१२०००	१४०००	१२०००	
15	नि.सा.स.म.स.	२२३२१	६००००	२००००	२००००	२००००	
16	अन्य सेवा शुल्क	२२४१२	५५२८०००	३६०००००	१९२८०००	०	
17	कार्यन्त्रम खर्च	२२५२२	३२३०००	१५००००	१०००००	७३०००	
18	अनुगमन मुल्याङ्कन	२२६११	६७०००	२६०००	२१०००	२००००	
19	भ्रमण खर्च	२२६१२	१७७०००	५००००	९७०००	३००००	
20	विविध खर्च	२२७११	४२४०००	१४१०००	१४१०००	१४२०००	
21	जम्मा		३६६८५०००	१४०८५६६६	१२१४०६६६	१०४५८६६८	

भक्तपुर जिल्ला अदालत
भक्तपुर
चौमासिक बजेट खर्च योजना

बजेट उपशिर्षक २०४१०१३

आ.व. ०७५/०७६

सि.न.	विवरण	खर्च शिर्षक नम्बर	जम्मा बजेट	पहिलो चौमासिक (श्रावण-कार्तिक) को लागि प्रस्ताव गरिएको खर्च	दोस्रो चौमासिक (मंसिर- फाल्गुणको) लागि प्रस्ताव गरिएको खर्च	तेस्रो चौमासिक (चैत्र - असार)को लागि प्रस्ताव गरिएको खर्च	कैफियत
१	न्यायिक कामकारबाही सम्बन्धि आवश्यक तालिम	२२५२२	२००००		१००००	१००००	
२	म्याद तामेली तथा अन्तर्क्रिया तालिम	२२५२२	६९०००		३४०००	३५०००	
३	अभिलेख व्यवस्थापन	२२५२२	२०००००		१०००००	१०००००	
४	न्याय क्षेत्र समन्वय समिति अन्य	२२५२२	५००००	१५०००	१५०००	२००००	
५	meet the judge	२२५२२	१८०००	६०००	६०००	६०००	
६	judicial outreach	२२५२२	४८०००	१६०००	१६०००	१६०००	
७	वार्षिक कार्ययोजना तर्जुमा आवधिक समिक्षा	२२५२२	३००००	१५०००	०	१५०००	
८	देवानी/फौजदारी संहिता सम्बन्धी	२२५२२	२०००००	७५०००	७५०००	५००००	
९	सेवाग्राही संग गर्नु पर्ने व्यहवार सम्बन्धी	२२५२२	५०००	५०००	०	०	
१०	सुचना प्रविधी प्रयोग सम्बन्धी तालिम	२२५२२	१००००	१००००	०	०	
११	टिपोट प्रणालि सम्बन्धी तालिम	२२५२२	७००००	२००००	२५०००	२५०००	
१२	जम्मा		७२००००	१६२०००	२८१०००	२७७०००	

परिच्छेद – ६

फारमहरु

परिच्छेद -७

फैसला कार्यान्वयन

७.१ पृष्ठभूमि:

योजनानै लक्ष्य र उद्देश्य प्राप्तिको मूल अस्त्र हो। यसै मान्यतालाई आत्मासाथ गर्दै सुरु भएको योजनाको प्रभाव न्यायपालिकामा पनि पर्न गयो। योजनाबद्ध सुधार प्रकृयाको अभ्यास न्यायपालिकाको लागि नौलो चुनौती भएको सन्दर्भमा पहिलो रणनीतिक योजना (२०६१-२०६६) शुरु गरी न्यायपालिकामा पनि योजनाबद्ध सुधारको थालनी गरी चुनौतिलाई अवसरको रूपमा प्रयोग गर्ने अठोट गरियो। फलस्वरूप २०६१ सालमा सुरु गरिएको न्यायपालिकाको रणनीतिक योजना २०६६ मा समाप्त भई २०६६ मा पुनः दोस्रो रणनीतिक योजना सुरु भयो। पहिलो रणनीतिक योजनाले शुरु गरेका काम कारवाहीका सबल तथा दुर्बल पक्षको पहिचान गरी २०६६ मा दोस्रो रणनीतिक योजनाको सुरु भयो भने दुवै योजनाका अनुभवहरू समेटी न्यायपालिकाले तेस्रो पंचवर्षीय रणनीतिक योजना (२०७१/२०७२ — २०७६/२०७७) समेत मिति २०७६ मा समाप्त भई मिति २०७६।४।१ बाट चौथो पंचवर्षीय रणनीतिक योजनाको सुरु गरी हाल कार्यान्वयनको अन्तिम चरणको अवस्थामा छ।

“छिटो छरितो न्याय सबैका लागि न्याय” भन्ने मुल उद्घोषका साथ २०७६ श्रावण १ देखी सुरु भएको न्यायपालिकाको चौथो रणनीतिक योजनामा पहिलो दोस्रो र तेस्रो योजनाले प्रदान गरेको शिक्षा (न्यायीक सुधारका प्रयासलाई योजनाबद्ध ढङ्गबाट अगाडि बढाउँदा न्याय सम्पादनको कार्य छिटो, छरितो, प्रभावकारी, कम खर्चिलो, सहज, पहुँच एवं अनुमानयोग्य हुन सक्छ भन्ने) अनुरूप योजनाको तर्जुमा तथा कार्यान्वयन भएको हो। यसै सन्दर्भमा यस भक्तपुर जिल्ला अदालतको तहसील शाखाले पनि विगत देखि आफ्नो कार्ययोजना निर्माण गरी कार्यान्वयन गर्दै आईरहेको छ। मुलुकी ऐन, २०२० लाई प्रतिस्थापन गरी २०७५ भाद्र १ गतेबाट लागु हुन लागेका देवानी तथा फौजदारी कार्यविधि संहिता समेतको कार्यान्वयनलाई मूर्तरूप दिनेपुर्ने चुनौती रहेको अवस्थामा यस आ.व. मा यस अदालतको तहसील शाखाले आफ्ना काम कारवाही संचालन गर्न स्पष्ट कार्य योजना निर्माण गरी कार्यान्वयन गर्ने जमर्को गरेको छ।

७.२; कार्यान्वयन योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयनमा संलग्न कर्मचारीहरू;

यस अदालत तहसील शाखाको आ.व.२०७६/२०७७ को योजना माननीय न्यायाधीशहरूको निर्देशन तथा नियन्त्रण एवं स्नेहदायक तथा अन्य सम्पूर्ण कर्मचारीहरूको सहयोगमा तहसील शाखामा कार्यरत देहायका कर्मचारीबाट निर्माण गरीएको हो।

तहसीलदार श्री सदन अधिकारी (फो.न. ९८५११८०७७०)

नायब सुब्बा श्री वावुराम खनाल (फो.न ९८५११५४८५२)

डिह्ठा श्री मेघ बहादुर कटुवाल (फोन नं. ९८४१५३७८६६)

डिह्ठा श्री लिलाराज दाहाल (फोन नं ९८६३६५२२४६)

तामेलदार डिह्ठा श्री मान बहादुर कार्की (९८४००६००२५)

७.३- वार्षिक कार्यान्वयन योजना (२०७६/२०७७) का मुख्य उद्देश्यहरू ;

- ✓ न्यायपालिकाको चौथो पंचवर्षीय रणनीतिक योजनाको पूर्ण पालना गर्दै पूर्ण रूपमा लागू गर्न प्रयत्नशील रहने।
- ✓ सबै निवेदनहरू ६ महिना भित्र फछौट गर्ने, कुनै पनि हालतमा ९ महिना नाघ्न नदिने।
- ✓ अदालत प्रतिको जनआस्था अभिवृद्धि गराउन प्रयत्नशील रहने।
- ✓ आपसमा सामुहिक सहकार्यमा जोड दिई संस्थागत उद्देश्य प्राप्तिसमा जुट्ने।
- ✓ मुस्कान सहितको न्याय सेवालाई अझै प्रभावकारी बनाउने।
- ✓ असुल तहसीलको कार्यलाई विशेष अभियानका साथ संचालन गर्ने।
- ✓ तहसीलको जिन्सी व्यवस्थापन प्रभावकारी रूपमा गर्ने।
- ✓ बाहिरी जिल्लाका लगतहरू सम्बन्धित जिल्लामा पठाई लगतभार कम गर्ने।
- ✓ यस जिल्ला अन्तरगतका लगतलाई समेत हरेक नगरपालिका र नगरपालिकाको वडागत रूपमा लगत छुट्याई सम्बन्धित वडा कार्यालय र प्रहरी तथा वृत्त सेवा प्रवाह गर्ने स्थानिय कार्यालय समेतमा लगत विवरण पठाई लगत असुलीलाई तीव्रता र तदारुकतासाथ अघि बढाउने।

७.४- उद्देश्यहरू प्राप्तिका लागि चालिने रणनीतिहरू ;

- “विशेष अभियान सफल पारौं, जिम्मेवारीको अङ्क लगत न्यूनमा झारौं” भन्ने मूल अभियानका साथ काम गर्ने।
- लगत अध्यावधिक गरी नागरीक पहुँच हुने कार्यालयमा वितरण गरी असुल तहसील प्रभावकारी बनाउने।
- “ ६ महिनाभित्र निवेदनको फछौट, गरेरै छाड्छौं लिएर, अटोट “भन्ने मुल अभियानका साथ काम गर्ने।
- निवेदनमा कारण तोकी तारेख दिने, समयमा म्याद जारी र तामेली प्राप्त भएपछि आवश्यक कारवाही अगाडि बढाई फैसला कार्यान्वयन सम्पन्न गर्ने।

- तहसील शाखाका कर्मचारीबीच संहिताको कार्यान्वयन सहज बनाउन प्रभावकारी छलफल गर्ने।
- समय समयमा जिन्सी लिलाम तथा व्यवस्थापन गर्ने।
- यस जिल्ला अन्तरगतको लगत असुली कार्यमा हरेक नगरपालिका सम्बन्धित वडा कार्यालय तथा प्रहरी वृत्त समेतैग समन्वय गरी अगाडि बढ्ने।

७.५ फैसला कार्यान्वयन तर्फको निवेदनहरूको तुलनात्मक प्रगति विवरण;

आ.व.	लगत	फर्छोयट	फर्छो ट %	बाँकि	कैफियत
०७१/२०७२	२८०	१९४	७० %	८६	
२०७२/२०७३	३१९	२३०	७२।५०	८९	
२०७३।२०७४	३६९	२१४	५८%	१५५	
२०७४/२०७५	५०८	३४१	६७.१२ %	१६७	
२०७५/२०७६	५११	३१९	६२.४२	१९२	

जरिवाना तर्फको तुलनात्मक प्रगती विवरण

आ.व.	लगत	फर्छोयट	फर्छो ट %	बाँकि	कैफियत
०७१/२०७२	२९५५५८८२२/६०	५५९३७१४७/९४	१९	२३९६२१६७४/६६	
२०७२/२०७३	३८८१४३०६१/८८	९४८६९६३५/८२	२५ %	२९३२७३४२०।०६	
२०७३/२०७४	३९४९०३८५०/	९५२३५११०/	२४.११%	२९९६६८७४०।	
२०७४/२०७५	३५५५९८४३६/-	१०००२६८९९/-	२८.१२ %	२५५५७१५३७।-	
२०७५/२०७६	२६८९०३८३१	३८७९४६४०	१४.४२%	२३०१०९१९१/-	

कैद तर्फको तुलनात्मक प्रगती विवरण;

आ.व.	लगत	फर्छोयट	फर्छो ट %	बाँकी	कैफियत
०७१/२०७२	१६३०/५/६	७६०/११/२०	४७%	८६७/५/१६	

२०७२/२०७३	१२११/१०/१६	९५६/४/४	७९ %	२५५।६।१२	
२०७३/२०७४	७२२/३/११	२६८/०/१	३७.११%	४५४।३।१०	
२०७४/२०७५	८०३/६/११	४४१/०/२०	५५%	३६२।५।२१	
२०७५/२०७६	५९१/२/२६	१९१/५/१६	३२.३१%	३९९।८।२१	

७.६ विश्लेषण र समीक्षा

गत आ.व २०७५।२०७६ मा अघिल्लो आ.व. बाट १६७ थान निवेदन लगत सरी आई उक्त आ.व मा ३९२ थान नयाँ निवेदन दर्ता अनुमान गरी जम्मा वार्षिक कायम हुने लगत ५५९ थान हुने अनुमान गरिएकोमा, अनुमान गरिएको भन्दा ४८ थान अर्थात ३४४ थान नयाँ निवेदन दर्ता भई कुल लगत संख्या ५११ थान कायम हुन आएको देखियो। गत आ.व.मा कुल लगतको ६४ % निवेदन फछ्यौट गर्ने लक्ष्य लिईएकोमा लक्ष्य भन्दा करिव १० % निवेदन कम (३१९ थान) फछ्यौट भई १९२ थान निवेदनको लगत यस आ.व.मा लगत सरेको अवस्था रह्यो।

यसै गरी दण्ड जरिवाना तर्फ हेर्दा कैदको हकमा गत आ.व २०७५।२०७६ मा अघिल्लो आ.व. बाट ३६२।५।२१ वर्ष लगत सरी आई उक्त आ.व मा ३७८।३।०१ वर्ष नयाँ कैद थप हुने अनुमान गरी जम्मा वार्षिक कायम हुने कैदको लगत ७४९।८।२२ वर्ष हुने अनुमान गरिएकोमा, अनुमान गरिएको भन्दा २०३।५।२६ दिन कम लगत थप भई जम्मा ५९१।२।२६ दिन लगत कायम हुन आएको देखियो। गत आ.व.मा कुल कैद लगतमा ४२४।८।० दिन फछ्यौट गर्ने लक्ष्य लिईएकोमा लक्ष्य भन्दा १३३।२।१४ दिन कम फछ्यौट भई ३९९।८।२१ दिन यस आ.व.मा लगत सरेको अवस्था रह्यो।

त्यसै गरी जरिवानाको हकमा गत आ.व २०७५।२०७६ मा अघिल्लो आ.व. बाट २५,५५,७१,५३७।- लगत सरी आई उक्त आ.व मा ६,२१,४४,१०६।- नयाँ जरिवान थप हुने अनुमान गरी जम्मा वार्षिक कायम हुने लगत ३१,७७,१५,६४३।- हुने अनुमान गरिएकोमा, जम्मा रु १,३३,३२,२९४। मात्र नया लगत थप भई कुल जरिवानाको लगत संख्या २६,८९,०३,८३१।- कायम हुन आएको देखियो। गत आ.व.मा कुल जरिवाना लगतमा रु ८,७१,०००००।- फछ्यौट गर्ने लक्ष्य लिईएकोमा लक्ष्य भन्दा ४,८३,०५,३६०।- कम अर्थात जम्मा रु ३,८७,९४,६४०।- जरिवाना फछ्यौट भएको अवस्था रह्यो।

७.७ लगत तथा तहसील शाखाको जनशक्ति विवरण र व्यवस्थापन:

क्र.स.	पद	दरबन्दी/काजमा	कैफियत
१	तहसीलदार (शा.अ)	दरबन्दी	
२	फाँटवाला (ना.सु.)	दरबन्दी	
३	सहायक (डिप्टा)	दरबन्दी	
४	सहायक (डिप्टा)	दरबन्दी	
५	सहायक (डिप्टा)	दरबन्दी	

यस भक्तपुर जिल्ला अदालतमा ५ (पाँच) जना न्यायाधीशको दरबन्दी रहेको र पाँचै वटा इजलासबाट फछ्यौट हुने मुद्दाहरुको कार्यान्वयन तहसील शाखामा रहेका यिनै न्यून कर्मचारीले गर्नुपर्ने अवस्था छ। फाँटमा परी आउने दैनिक कार्यका साथै लगत अध्यावधिक, कम्प्युटरमा लगत प्रवृष्टि, कैदी पुर्जि, असुल तहसील तथा डोर समेतको कार्य यहि जनशक्तिले गर्नुपर्ने बाध्यता रहेको र २०७५ साल भाद्र १ गतेबाट लागु भएको देवानी तथा फौजदारी संहिताले थपेको कार्यवोझ समेत यहि जनशक्तिले बोक्नुपर्ने परीप्रेक्षमा आगामी आर्थिक वर्षमा तहसीलको काम कारवाहीमा थप चुनौती थपिएको छ। कुनै सवारी साधन नहुँदा असुल तहसीलमा अपेक्षित लक्ष्य हासिल गर्न सकिएको छैन।

७.८ भौतिक स्रोत साधन;

यस अदालतको तहसील शाखामा एक थान मोटर साईकल प्रयोगमा रहेको छ। डोर जाने कर्मचारालाई सवारी साधन र ईन्धन सुविधा छैन। कर्मचारी अभावका कारण दिनमा फाँटको काम गर्नुपर्ने बाध्यता र कार्यालय समय बाहेक विहान बेलुका डोर जानुपर्ने अवस्था भएको र असुल तहसील तथा डोर जानको लागि सवारी साधन नरहेको, ईन्धन सुविधा नभएको र दैनिक भ्रमण खर्च समेत नभएको अवस्था हुदाँ आफ्नो खर्चमा कर्मचारीले कार्यालय समय बाहेकको समयमा पनि निजी साधन र निजी ईन्धनमा डोरमा गई फैसलाको कार्यान्वयन गर्नु परेको अवस्था छ।

७.९ जिल्ला अदालतका मूल कार्यहरु (तहसील तर्फ)

केन्द्रिय योजनाले निश्चित गरेको रणनीतिक योजना अर्न्तगतको मूल कार्य नतिजा परिसूचक र रणनीतिहरुलाई निम्नानुसार उल्लेख गरिएको छ।

७.९.१ - न्याय सम्पादनको कार्यलाई छिटोछरितो तुल्याउन

७.९.१.१ – फैसला कार्यान्वयनको कार्यलाई विशेष अभियानको रुपमा सञ्चालन गर्ने

कार्य	अदालत समुह	कार्यसम्पादन सूचक	समयावधि
देवानी मुद्दाको फैसला कार्यान्वयनका लागि परेका निवेदनहरु फछ्यौट गर्ने	ख	फैसला कार्यान्वयनका लागि परेका ५० प्रतिशत निवेदनहरु ६ महिना भित्र फछ्यौट हुने ।	प्रत्येक वर्ष
		फैसला कार्यान्वयनका लागि परेका ७५ प्रतिशत निवेदनहरु ९ महिना भित्र फछ्यौट हुने ।	प्रत्येक वर्ष
		फैसला कार्यान्वयनका लागि परेका निवेदनहरु फछ्यौट हुन कुनै पनि अवस्थामा १ वर्ष ननाघ्ने	प्रत्येक वर्ष
		योजना अवधिको अन्त्यमा फैसला कार्यान्वयनका लागि परेका बक्यौता निवेदनहरु शून्यमा आउने ।	२०७७ असार
फौजदारी मुद्दामा लागेको कैद र जरिवानाको लगत असुल गर्ने		प्रत्येक वर्ष कम्तीमा सो वर्ष कायम हुने लगत बराबरको कैद र जरिवाना असुल उपर हुने ।	प्रत्येक वर्ष
		योजना अवधिको अन्त्यमा बेरुजु कैद र जरिवानाको लगत ५० प्रतिशतले न्यून हुने ।	२०७७ असार
दण्ड जरिवाना असुल गर्नुपर्ने मुद्दाको लगत फछ्यौट गर्ने		प्रत्येक वर्ष कम्तीमा सो वर्ष कायम हुने नयाँ मुद्दाको लगत बराबरको संख्यामा फछ्यौट हुने।	प्रत्येक वर्ष
		योजना अवधिको अन्त्यमा बक्यौता लगतको संख्या ५० प्रतिशतले न्यून हुने।	२०७७ असार

७.९.१.२ फैसला कार्यान्वयनलाई छिटो, छरितो र प्रभावकारी बनाउने

कार्य	नतिजा	कार्यसम्पादन सूचक	समयावधि	प्रारम्भिक जिम्मेवारी	अन्तिम जिम्मेवारी
लगत सार्ने ।	लगत सारिने	लगत किताव	निरन्तर	तहसिल फाँट	तहसिलदार
सबै लगत कम्प्युटरमा इन्ट्री गर्ने।	कम्प्युटरमा इन्ट्री	कम्प्युटर	नियमित	तहसिल फाँट	तहसिलदार
लगत कस्ने, अद्यावधिक गर्ने।	लगत कायम	लगत किताव	निरन्तर	लगत फाँट	तहसिलदार
लगत भिडाउने ।	लगत भिडाउने	कैफियत	१५ मिनेट	लगत फाँट	तहसिलदार

	कार्य सम्पन्न हुने	व्यहोरा	भिन्न		
अन्तिम फैसला भई आएका सक्कल मिसिल वा पत्रका आधारमा लगत अध्यावधिक गरी फैसलाको पिठमा सहिछाप गरी अभिलेखमा बुझाउने	अध्यावधिक हुने	लगत	निरन्तर	लगत फाँट	तहसिलदार
नियमानुसार दण्ड जरिवाना मिनाहाका लागि लगत फछ्यौट समितिको बैठक बस्ने ।	बैठक बस्ने	माइन्सूट पुस्तिका	अश्विन, पौष, चैत्र, आषाढ	तहसिलदार	न्यायाधीश
लगत फछ्यौटको प्रतिवेदन माथिल्लो निकायमा पठाउने ।	प्रतिवेदन	चलानी	मासिक	तहसिल फाँट	तहसिलदार
दण्ड जरिवाना असूलीको लागि कार्ययोजना अनुसार डोर खटाउने ।	डोर खटाउने	डोर पुस्तिका निर्णय	भाद्र बैशाख	तहसिल फाँट	तहसिलदार
कार्य प्रगतीको समिक्षा गर्ने	समिक्षा	समिक्षा	मंसिर जेष्ठ	तहसिल फाँट	तहसिलदार
दण्ड जरिवानाको छुट सम्बन्धि सूचना प्रकाशित गर्ने			क्रातिक चैत्र		

७.९.१.३ मुद्दाको जिन्सी व्यवस्थापन गर्ने :

कार्य	नतिजा	कार्यसम्पादन सूचक	समयावधि	प्रारंभिक जिम्मेवारी	अन्तिम जिम्मेवारी
जिन्सी सामानमा मुद्दाको नम्बर, नाम सहितको स्टिकर राख्ने	स्टिकर रहने	स्टिकर	निरन्तर	फाँट	तहसिलदार
सडी गली जाने जिन्स समेतको लिलामी गर्ने	लिलाम हुने	आदेश	पौष	तहसिलदार	न्यायाधीश

७.१० तहसीलतर्फका विशेष योजनाहरू

यस आ.व. २०७६/२०७७मा फैसला कार्यान्वयन तर्फ लिईएका विशेष योजनाहरू निम्न छन् ।

७.१०.१ क) निवेदन तर्फ “ ६ महिना भित्र निवेदनको फछ्यौट, गरेरै छाड्छौं लिएर अठोट ” भन्ने मुल अभिप्रायका साथ काम गर्ने । यस्का लागि,,

- १) निवेदन दर्ता भएकै दिन बिपक्षीका नाममा म्याद जारी गर्ने ।
- २) समयमै म्याद फाँटमा म्याद बुझाई तामेलीमा पूर्ण निगरानी राख्ने ।
- ३) निवेदन दर्ताकै समयमा आवश्यकतानुसार नक्सा तथा दर्ता सेस्ता निवेदकबाट लिने ।
- ४) लामो तारेख नदिने, कारण जनाई तारेख दिन, तोकिएको तारेखका दिन तोकिएको काम गर्ने ।
- ५) समय समयमा मालपोत, स्थानीय निकाय तथा कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय सँग छुलफल तथा अन्तक्रिया गरी कार्य वातावरणमा सहजता ल्याउने ।
- ६) फैसला कार्यान्वयनको कार्यमा सरोकारवालासँग आवश्यक सहयोग माग्ने ।
- ८) आदेश गर्दा एकै पटक गर्न मिल्ने आदेश एकै पटक गरी फैसला कार्यान्वयनलाई प्रभावकारी बनाउने ।

७.१०.२.ख) दण्ड जरिवाना तर्फ ;

“ विशेष अभियान सफल पारौं, जिम्मेवारीको लगत न्युनमा झारौं ÷÷ भन्ने मुल अभियानका साथ कार्य गर्ने । यसका लागि,

- १) विशेष अभियानलाई प्रभावकारी बनाउन समय समयमा बैठक तथा अन्तरक्रिया संचालन गर्ने ।
- २) समय समयमा डोर खटाई असुल तहसीलको कार्यमा प्राथमिकता दिने ।
- ३) आवश्यकतानुसार अरौटे लगत कस्न कर्मचारी खटाउने ।
- ४) समयमै कैदी पुर्जी जारी गरी लगत कट्टा गर्ने ।
- ५) प्रोत्साहन भत्ता पाईने कानुनी व्यवस्थाको जानकारी सर्वसाधारणलाई हुने प्रबन्ध मिलाउने ।
- ६) गोप्य रुपमा लगत लागेको व्यक्ति रहेको जानाकरी दिन चाहाने सुराकीको गोपनियता कायम गराउने ।

७) लगत अद्यावधिक गरी सो को विवरण सेवा प्रदायक निकायमा पठाई असुल तहशील प्रभावकारी बनाउने ।

समय समयमा दण्ड जरिवानाहरुको प्रकाशन गर्ने र आवश्यकता अनुसार संचार माध्यमबाट समेत प्रकाशन/प्रशारण गर्ने व्यवस्था गराउने ।

७.१०.३ .ग) अन्य व्यवस्थापन

- १ जिन्सीमा आम्दानी बाँधिएका सामानहरूको फिर्ताको सूचना, लिलाम लगायत संरक्षणको उचित प्रबन्ध गर्ने ।
- २ अ.व. १२४ नं बमोजिम जफत हुने जेथा वापतको जग्गाको विवरण निकाली लिलामी प्रकृयालाई अगाडी बढाउने ।
- ३ लामो समयदेखि जिन्सीमा आम्दानी बाधिएका सुन चाँदीहरू राष्ट्र बैङ्कमा पठाउने ।
- ४ मुर्ति लगायतका पुरातात्विक महत्वका सामाग्रीहरूको उचित व्यवस्थापन गर्ने ।

७.११ विशेष अभियान दस्ता लाई प्रभावकारी रुपमा सञ्चालन गर्ने क्रममा देखिएका समस्याहरु;

१. दस्ता टोलीका प्रहरी सदस्यहरूको सरुवाको कारण दस्ताले निरन्तर कार्य गर्न सकेको छैन ।
२. दस्तालाई बलियो र जागरुक तथा प्रभावकारी बनाउन सवारी साधनको उपलब्धता नहुनु ।
३. तहसील शाखामा जनशक्तिको कमी, सो अनुसारको कम्प्यूटर नहुनु तथा स्क्यानर समेतको उचित उपलब्धता नहुँदा समयमा भएको काम समेतको रिपोर्टिङ गर्न सकिएको छैन ।
४. कतिपय लगतको विवरण अस्पष्ट हुँदा लगतको विवरण सम्बन्धित निकायमा पठाउन सकिएन ।
५. अ. व.१९४ नं. बमोजिम सुविधा पाएको र सो निकायमा जरिवाना बुझाएको जानकारी माथिल्लो अदालतबाट नपठाईदा त्यस्ता व्यक्ति समेत पक्राउ परी आउने अवस्था रहेको ।
६. उच्च, सर्वोच्च अदालतबाट मुद्दा अन्तिम भै नसकेका कारण कसिएको लगत असुल गर्न दस्ता परीचालन गर्न नसकिएको ।
७. कतिपय पुराना मुद्दाको हकमा उच्च र सर्वोच्च अदालतमा हाल सम्म कारवाही चलि रहेकोले लगत असुल गर्न दस्ताले पक्री ल्याए पनि आवश्यक प्रक्रिया पुर्याई छोड्नु परेको ।
८. लगत असुल फछ्यौट गर्ने गराउने सम्बन्धमा भएका नितिगत प्रक्रिया र प्रविधि सम्बन्धमा तहसील शाखाका कर्मचारीहरूलाई आवश्यक तालिमको अभाव ।
९. तहसील शाखाको लागि छुट्टै बजेट नहुँदा योजना अनुसारको कार्य गर्न नसकिएको ।

७.१२ फैसला कार्यान्वयन कार्यलाई सफल पार्ने सूत्रहरु;

- योजनाले तोकेको समयमा निवेदनको फछ्यौट गर्न कानुन बाधक हुँदा त्यस्ता कानूनको संशोधन (जस्तो: अ.व.१७,५९,६२, तथा दण्ड सजायको ६१ नं लगायत). अपरिहार्य छ ।

- तहसील शाखाका कर्मचारी फैसला कार्यान्वयन निर्देशनालय अन्तर्गत राखी निजहरुको सरुवा समेत सोहि निर्देशनालयले गर्न पाउनु पर्छ ।
- तहसील शाखाको लागि छुट्टै बजेटको निकास हुनुपर्छ ।
- न्यायीक प्रहरीको व्यवस्था मिलाई तहसील शाखा अन्तर्गत राखिनुपर्छ ।
- फैसला कार्यान्वयन, असुल तहसील तथा विशेष अभियान टोलीको लागि सवारी साधनको अत्यावश्यक पर्ने भएपनि सवारी साधन नभएको हुँदा सो को व्यवस्था हुनुपर्दछ ।
- सानातिना कित्ताहरुको वण्डा गर्दा समस्या पर्ने हुदाँ त्यस्तो सम्पतिलाई मुल्यमा रुपान्तरण गरी फैसला कार्यान्वयन गर्न पाउने व्यवस्था हुनु पर्दछ ।

७.१३ तहसील तर्फको यस आ.ब.२०७६/२०७७ को लागि आवश्यक बजेट प्रक्षेपण;

कुल खर्चको विवरण

सि.न	खर्चको विवरण	जम्मा खर्च रु
१	रणनीतिक योजना कार्यान्वयन तथा तहसील शाखाका कर्मचारीको प्रशिक्षण, पुर्नताजगी तथा अन्तर्क्रिया कार्यक्रमका लागि	३५,०००।-
२	लगत फछ्यौट समितिको बैठक, विशेष अभियान टोलीसँग बैठक, जिन्सी लिलामको बैठक, समेतको वार्षिक कार्यक्रमको लागि ।	३५,०००।-
३	अ.व. १९४ नं. बमोजिम जफत हुने जग्गाको सुचना प्रकाशन, मुल्याङ्कन समितिको बैठक तथा लिलाम कार्यको लागि	३०,०००।
४	कर्मचारीलाई कम्प्युटर तालिम कार्यक्रम:	१५,०००।-
५	निवेदन फछ्यौट प्रयोजनार्थ डोर जाने कर्मचारीको लागि टेलिफोन ईन्धन तथा खाजा खर्च वापत,	४०,०००।-
६	जिन्सी सामान सुरक्षण तथा व्यवस्थापन वापत विभिन्न फर्निचर सामान	८५,०००।-
७	तहसील कर्मचारीहरुको उपत्यकाका तहसील शाखाको अवलोकन भ्रमण कार्यक्रम ।	२५,०००।-
८	पंचकृते मुल्याङ्कन,लिलाम तथा अन्य भैपरी आउने कार्यहरु समेतको लागि	४०,०००।-
जम्मा कूल रकम:		३,०५,०००।-

परिच्छेद - ८

यस आ.व. २०७६/७७ मा सञ्चालन गरिने कार्यक्रमहरू

८.१ अदालतको आन्तरिक व्यवस्थापनः

- क) सुरक्षा व्यवस्था: अदालतको समग्र सुरक्षा व्यवस्थालाई सुदृढ गर्न पास प्रणाली लागु गर्दै अन्य आवश्यक उपायहरू अपनाइने।
- ख) समितीहरूको बैठक: योजना कार्यान्वयनका लागि गठन गरिएका विभिन्न समितिहरू र जिल्ला अदालत नियमावलीमा उल्लिखित समितिहरूको नियमित बैठक गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिने।

८.२ मुद्दा व्यवस्थापनः

- क) विद्युतीय प्रति लिने: बारसँग अन्तर्क्रिया गरी अदालतमा दर्ता हुने मुद्दाहरूको अनिवार्य रूपमा विद्युतीय प्रति लिने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइने।
- ख) टिपोट प्रणाली: मुद्दा ईजलासमा पेश हुनु अगावै सम्बन्धित मुद्दा फाँटबाट टिपोट समेत तयार गरी मुद्दा पेसीमा राख्ने र पेसीमा चढेको मुद्दाको टिपोट अनिवार्य रूपमा तयार गरी इजलास समक्ष पेश गरिने कार्यलाई कडाईका साथ लागु गर्ने।
- ग) मुद्दा बाहेकको अन्य इजलासबाट गरिने कार्यहरू पेसीमा चढाएर मात्र गरिने: बयान, बकपत्रको लागि मुद्दा पेसीमा चढाइ सो कार्य न्यायाधीश स्वयंले प्रत्यक्ष रूपमा गराउने व्यवस्था अनिवार्य रूपमा लागु गर्ने र साथै ईजलासबाट गरिने सम्पूर्ण कार्यहरू पेसी चढाएर मात्र गरिने कार्यलाई निरन्तरता दिने।
- घ) म्याद तामेली कार्यलाई अझ प्रभावकारी बनाउने: अदालतका तामेलदारहरू र स्थानिय निकायका पदाधिकारी विच अन्तरक्रिया गरी म्याद तामेली कार्यलाई छिटोछरितो र प्रभावकारी बनाउने प्रयास गरिने।
- च) काउन्सिलिङ सेवा: सेवाग्राहीहरूलाई सेवा प्रदान गर्दा हरेक चरणको काममा अदालत आँउदा सम्बन्धित फाँटका कर्मचारीले सेवाग्राहीहरूलाई मुद्दामा के आदेश भएको छ, आदेश कार्यान्वयन गर्न कति समय लाग्छ, के-के काम बाँकी छन् भन्ने समेत सबै जानकारी सेवाग्राहीहरूलाई उपलब्ध गराइने कार्यलाई निरन्तरता दिइने।
- छ) टेली इन्क्वाइरी सेवा: मुद्दाका पक्ष वा सेवाग्राहीले आफ्नो मुद्दाको बारेमा घर वा कार्यालयमा बसी-बसी जानकारी लिन सक्न भन्ने उद्देश्यले टेलिफोन मार्फत तारेख, पेसी तथा अन्य कुराको

बारेमा अझ बढी प्रभावकारी रूपमा टेलिफोनबाटै जानकारी दिने व्यवस्था गरिने कार्यलाई अझ प्रभावकारी बनाउने।

ज) १८ महिना नाघेका मुद्दा फछौट सम्बन्धी विशेष कार्यक्रम: गत आ.व. मा सरुवा भै आउने न्यायाधीश हाजिर हुन ढिलो भएको, कार्यरत न्यायाधीश समेत अन्यत्र काजमा गएको समेतका कारणबाट गत आ.व. को १८ महिना नाघेका १०५ थान मुद्दाको जिम्मेवारी यस आ.व. मा सरेको अवस्था हुँदा योजनाले लिएको छिटोछरितो न्याय सम्बन्धी लक्ष्य हासिल गर्नका लागि पुराना मुद्दाहरूको यथासक्य शीघ्र फछौट गर्न विशेष कार्यक्रम बनाई कार्यान्वयन गर्नुपर्ने अवस्था छ। यसका लागि यस आ.व. मा देहाय अनुसारका कार्यक्रमहरू गरिनेछः

- १८ महिना नाघेका मुद्दाहरूको शीघ्र फछौटको लागि प्रमुख जिल्ला न्यायाधीश तथा जिल्ला न्यायाधीशहरू बीचमा विशेष समन्वय र समझदारी कायम गर्ने।
- प्रत्येक दिन **First hour** मा विशेषगरी १८ महिना नाघेका मुद्दाका कामकारवाहीका क्रममा देखापरेका समस्याहरूको बारेमा न्यायाधीश, सेस्तेदार र अधिकृत कर्मचारीहरूका बीचमा छलफल गर्ने।
- पक्षबाट अनिवार्य रूपमा २ पटक भन्दा बढी पेशी स्थगित नगर्न नगराउन बार र बेन्चका बीचमा विशेष अन्तरसंवाद कार्यक्रमको निरन्तरता गर्ने।
- १८ महिना नाघेका प्रत्येक मुद्दा लगायत अन्य मुद्दाहरू सुपरीवेक्षकबाट निरीक्षण गर्न लगाई प्रतिवेदन लिने र निरीक्षणबाट औल्याइएका त्रुटिहरू सम्बोधन भए नभएको सेस्तेदारबाट प्रत्येक महिना अनुगमन गर्ने।
- उक्त मुद्दाहरूमा भएका आदेशलाई कार्यान्वयन गर्न विशेष सकृयता अपनाउने।
- मुद्दाको अंग पुर्‍याउने सिलसिलामा देखापरेका कतिपय सुरक्षा समस्या लगायतका कुराहरू जिल्ला न्याय क्षेत्र समन्वय समितिबाट शीघ्र निकास खोज्ने।
- म्याद तामेली सम्बन्धमा स्थानीय प्रतिनिधिहरूसँग निरन्तर समन्वय गर्ने।

८.३ जनशक्तिको क्षमता अभिवृद्धि:

क) कर्मचारी मिटिङ: आवश्यक संख्यामा स्टाफ मिटिङ बसी प्रभावकारी न्याय सम्पादनमा देखिएको समस्या र समाधानका उपायहरूको खोजी गरिने कार्यलाई निरन्तरता दिइने।

ख) विद्युतीय अभिलेखीकरण: यस अदालतको अभिलेख शाखामा दर्ता हुने सम्पूर्ण छिनुवा मिसिलहरूको अभिलेख चुस्त, दुरुस्त र प्रभावकारी बनाउन त्यस्ता मिसिलहरूको विद्युतीय अभिलेखीकरण गर्ने कार्य निरन्तर अगाडि बढाइने।

ग) मेलमिलापमा प्रोत्साहन: मेलमिलाप प्रणालीको सुदृढीकरण र मेलमिलाप हुनसक्ने विवादलाई मेलमिलापबाट समाधान गर्न प्रोत्साहन गरी अधिकतम मुद्दाहरू मेलमिलापको लागि मेलमिलापमा पठाइनेतर्फ आवश्यक पहल गरिने।

घ) मेलमिलापकर्तासँग अन्तर्क्रिया: मेलमिलापकर्ताको सूची अध्यावधिक गरी मेलमिलाप पदतिलाई प्रभावकारी ढंगले लागु गर्न यस अदालतमा सुचीबद्ध रहेका मेलमिलापकर्ताहरूसँग निरन्तर अन्तर्क्रिया गरिने।

ङ) मुद्दासँग सम्बन्धित जिन्सीको प्रभावकारी व्यवस्थापन गर्ने: दशीको रुपमा अदालत ल्याइएका जिन्सी सामानहरू फिर्ता पाउने अवस्थामा सम्बन्धित पक्षलाई तत्काल फिर्ता दिने र फिर्ता हुन सम्भव नभएका जिन्सी सामानहरूको उचित व्यवस्थापन गरिने

८.४ प्रस्तुत कार्ययोजना कार्यान्वयन सम्बन्धी प्रतिबद्धता:

यसै आर्थिक वर्ष २०७५ साल भाद्र १ गतेदेखि मुलुकी अपराध संहिता, २०७४; मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४; फौजदारी कसूर (सजाय निर्धारण र कार्यान्वयन) ऐन, २०७४; मुलुकी देवानी संहिता, २०७४ तथा मुलुकी देवानी कार्यविधि संहिता, २०७४ समेतका प्राय प्रावधानहरू लागु हुने अवस्था छ। मुद्दाको कामकारवाहीको सम्बन्धमा मुख्यतया: प्रारम्भिक सुनुवाई, पूर्व-सुनुवाई छलफल, कसूर ठहर र सजाय निर्धारणको छुट्टाछुट्टै सुनुवाई, विवाह दर्ता, संरक्षक तथा माथवर व्यक्तिको नियुक्ति, मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता ऐन, २०७४ को दफा ९ बमोजिमको पक्राउ पुर्जी जारी गर्नुपर्ने जस्ता थप, नयाँ तथा परिवर्तित व्यवस्थाहरूले गर्दा यस जिल्ला अदालतको कार्यक्षेत्रमा व्यापक बढोत्तरी हुने देखिन्छ। उल्लिखित संहिताले आधुनिक युगको परिकल्पना गरी कानूनी प्रावधानहरूको व्यवस्था गरेकोमा त्यसै अनुसारको सुचनाप्रविधिको ज्ञान भएका स्मार्ट र तिक्ष्ण प्रतिभाका कर्मचारी तथा प्रविधिमैत्री भौतिक साधन श्रोतको आवश्यक पर्ने हुन्छ।

यस अदालतको वर्तमान अवस्था हेर्दा कर्मचारीको संख्याको अनुपातमा भौतिक साधन श्रोत उपलब्ध हुन नसकेको तितो अवस्था रहे तापनि परिवर्तित समय र परिस्थिति अनुरूप राज्यले लिएको नीति र न्यायपालिकाको केन्द्रीय मूल योजना अन्तर्गतको चौथो पञ्चवर्षीय रणनीतिक योजनालाई हरहालतमा पनि सफल पार्न यस भक्तपुर जिल्ला अदालतले आगामी आ.व. २०७६/७७ को लागि प्रस्तुत कार्ययोजना तयार गरी प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न गराउन हरदम

प्रतिबद्ध र कटिबद्ध छ। यस भक्तपुर जिल्ला अदालत परिवार प्रस्तुत आ.व. २०७६/७७ को कार्ययोजनाको सफल कार्यान्वयनको लागि समग्र सरोकारवालाहरुबाट सहयोगको अपेक्षा राख्दछ।

धन्यवाद !

न्यायवाद !